

QUADERN D'EXPERIÈNCIES TEIXINT FILS D'EMOCIONS ARTIPAU

Educació per la pau des de l'art

Setembre 2023

ALT(R)ES CAPACITATS

GUIA PRÀCTICA PER ATENDRE LA DIVERSITAT I
AFRONTAR REPTES INCLUSIUS A L'AULA D'INFANTIL
Escola Torres Jonama-Palafrugell

Metodologia Teixint Fils d'Emocions

Associació teixint fils d'emocions
ARTIPAU

QUADERN D'EXPERIÈNCIES TEIXINT FILS D'EMOCIONS ARTIPAU

Educació per la pau des de l'art

Associació teixint fils d'emocions
ARTIPAU

Autoria: **Associació Teixint Fils d'Emocions ARTIPAU**

Aquest quadern ha estat finalitzat el setembre de 2023

Autores: **Raquel Bisbe i Neus Bartrolí**

Edició: **Associació Teixint fils d'emocions ARTIPAU**

Disseny maquetació, revisió: **Neus B., Raquel Bisbe**

Fotografia de portada: **Raquel Bisbe (Escola Torres Jonama -Palafrugell)**

Agraïments: **Escola Torres Jonama -Palafrugell**

Aquest projecte va ser dissenyat en el curs Teixint fils d'emocions des de la pau i l'art Barcelona, Nicaragua, Equador, Galícia, València i Catalunya impulsat per l'Associació teixint fils d'emocions ARTIPAU i l'Escola de Cultura de Pau-Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) (2023)

Els continguts d'aquesta guia poden ser lliurement reproduïts i difosos, sempre que se citi adequadament la font, amb referència al títol i a l'entitat editora.

Associació Teixint fils d'emocions ARTIPAU

WhatsApp: +34 657 241 971

teixintf@gmail.com

<https://www.teixintfildemocions.com>

Reconeixement-NoComercial - SenseObraDerivada

COL·LABORA EN LA DIFUSIÓ:

FLORS SIRERA
CASA PER LA SOLIDARITAT I LA PAU

ASSOCIACIÓ DE JUSTÍCIA I PRÀCTICA RESTAURATIVA

Escola Torres Jonama
Palafrugell

èc̃p escola de
cultura de pau

Ajuntament de Manresa

CONVIVÈXIT Institut per a
la Convivència
i l'Èxit Escol

UAB
Universitat Autònoma
de Barcelona

 Associació Teixint fils d'emocions ARTIPAU

TREBELLOS

**TÉSERA
MEDIACIÓ**

filalagulla

ÍNDEX

1. DESCRIPCIÓ DEL QUADERN

1.1 Introducció

- Com abordem conflictes a l'aula
- L'art com a llenguatge de pau
- Què ens permeten les activitats artístiques?
- Les arts, el procés i l'obra
- Què és la provenció?
 - Convivència: experiència de l'escala de Provenció & Jo-missatge. Transformació creativa del conflicte des de l'art.

1.2 Recomanacions d'ús

2. METODOLOGIA TEIXINT FILS D'EMOCIONS

2.1 En què consisteix la metodologia TFE?

2.2 El conflicte com a procés de canvi

2.3 La mirada restaurativa i proventiva

- Idees per treballar la provenció
 - Els cercles de diàleg
 - El Jo missatge: Comunicació no violenta

2.5 Fases de la metodologia TFE

- **Fase de sensibilització**
 - Experiència TFE a l'aula d'infantil
 - Ampliació d'activitats
- **Fase de motivació**
 - Experiència TFE a l'aula d'infantil
- **Fase de procés creatiu**
 - Experiència TFE a l'aula d'infantil
- **Fase de projecció social**
 - Experiència TFE a l'aula d'infantil

3. EXPERIÈNCIA TRANSFORMADORA

3.1 Àmbit d'actuació i encaix curricular

3.2 Objectius d'aprenentatge

3.3 Cronograma d'activitats

3.4 Avaluació

3.5 Valoració. Punts forts i punts febles

3.6 Impacte psicosocial

3.7 Reptes de futur

4. ANNEXOS

- La pauta d'observació
- El quadern de bitàcola

5. TRAJECTÒRIA TEIXINT FILS D'EMOCIONS

5.1 Projectes Premiats

5.2 Altres experiències comunitàries

6. BIBLIOGRAFIA I WEBGRAFIA

**EL SECRET DE L'ÈXIT ÉS
LA CONSTÀNCIA DEL
PROPÒSIT.**

BENJAMIN DISRAELI

1. DESCRIPCIÓ DE QUADERN

1.1 INTRODUCCIÓ

Els **Quaderns Experiències Teixint fils d'emocions** són una proposta pedagògica humanitzadora; ofereix continguts i eines per abordar la cultura de pau, els cercles de diàleg com a pràctiques restauratives, la gestió de conflictes, la transformació emocional i la resiliència comunitària de les persones fent ús de les metodologies socioafectives, estimulant el pensament crític i proposant accions transformadores de d'una mirada artística, als espais on s'implementin, amb grups, àmbits educatius socials i/o comunitaris.

Aquest quadern ofereix una experiència amb la Metodologia Teixint fils d'emocions (processual, estructurada i seqüencial) a l'aula d'infantil amb infants d'altres capacitats de tipus precoç. Aquest projecte neix en el marc de la formació Teixint fils d'emocions Barcelona-Nicaragua 2023 impulsada per l'Escola Cultura de Pau-UAB i l'Associació Teixint fils emocions ARTiPAU. El quadern ofereix el procés amb dinàmiques i orientacions per treballar-ho a l'aula a fi d'atendre la diversitat a l'aula i afrontar els reptes inclusius a l'aula d'infantil. L'escala de provenció procedent de l'educació per la pau que, a través de **set esglaons** facilita la creació d'un clima favorable de con-vivència (amb vivències) inclusiva, responsable, participativa que permet tenir cura d'un mateix i del grup per tal de teixir unes relacions sanes i respectuoses.

El quadern d'experiències reforça:

- **Visibilitat dels projectes participants formació**
- **Narratives tèxtils**, llenguatges artístics com a llenguatge de pau i potenciador de l'expressió artística inclusiva.
- **Canvi de mirada**: la figura de docent-facilitadora
- **Canvi del clima de treball i convivència** a l'aula
- **Estratègies d'avaluació**: valoracions qualitatives, processos, projectes...(valoració de cada activitat: Què ha funcionat? què podem millorar? dificultats i fortaleses individuals i comunitàries)

COM ABORDEM CONFLICTES A L'AULA

Amb aquest quadern les facilitadores/docents obren espais amb cercles de diàleg per a la transformació positiva del conflicte i la construcció d'espais per la cohesió social, escolta mútua i expressió sense judici a través de l'art. Agraïm la sinèrgia amb altres entitats i suport per fer-ne difusió.

El conflicte és inherent a l'esser humà, les aules i organitzacions comunitàries són laboratoris de conflictes que podem mirar, obviar, tapar, amagar, silenciar, cridar... **Com els abordem? Ens hi enfrontem o els afrontem? Els transformem?**

Per abordar, afrontar i transformar els conflictes ens cal una bona dosi d'**AUTOS** (autoconservació, autoconsciència, autoconeixement, auto comunicació, autoconfiança, auto responsabilitat & Corresponsabilitat). Tenint en compte que etimològicament, **EDUCACIÓ** deriva de dues veus llatines: educare (criar, nodrir, guiar, conduir, formar, instruir, de fora cap endins) i educere (treure, extreure, de dins cap enfora).

Què entenem per educar-nos en la pau des de l'art? Qui és l'aprenent? Com ens transformem els docents en facilitadores? Com gestionem els conflictes? Quines eines fem servir?

Educar per a la pau en el context social actual comporta tractar la interdependència entre persones i la seva relació amb l'entorn. També desenvolupar la cooperació, la corresponsabilitat i el pensament crític. Des d'aquesta perspectiva l'educació inclusiva demana dissenyar entorns flexibles a través de mesures i suports per poder atendre les necessitats de l'alumnat.

L'ART COM A LLENGUATGE DE PAU

L'art és un llenguatge expressiu que permet expressar i comunicar què passa al nostre entorn a nivell general, sobre el món que ens envolta, l'època i situacions que vivim, sent inseparable de la realitat social, política, econòmica i cultural. A nivell individual també permet comunicar les nostres emocions, sentiments, situacions viscudes... tenint a la vegada un paper rellevant en el nostre procés de socialització. Qualsevol mitjà artístic és ahora una via de comunicació i de sensibilització davant dels reptes del món.

Les diferents obres es converteixen en testimonis dels fets viscuts o imaginats, oferint una font de coneixement que ens permet construir la realitat social i reflexionar del nostre entorn. A més a més permet la comunicació a nivell intergeneracional, oferint-nos la possibilitat de repensar el món de l'ahir, el d'avui i imaginar el del demà. I també ens permet aprendre d'altres cultures afavorint a la comunicació intercultural més enllà de les paraules, entrant en diàleg, creant ponts amb la possibilitat d'afavorir a la participació i la unió de les persones.

L'art ahora té un paper destacat a nivell educatiu. Sigui en la disciplina que sigui, ja sigui aprenent musica, organitzant una obra de teatre, creant una obra plàstica, ballant... s'ofereix la possibilitat de reflexionar i integrar diferents qualitats i valors com saber escoltar, dialogar, observar, sentir... respectar als altres, als diferents ritmes interns i grupals... aprendre del treball en equip i aprendre a comunicar, sense necessitat a vegades de fer ús de les paraules. Aquestes qualitats s'aprenen tant a nivell artístic com humà.

Les arts poden afavorir a diferents valors presents en la construcció d'una cultura de pau (però també segons com, i alguns exemples en la història ho corroboren, segons com siguin utilitzades poden afavorir també a la violència). També generar solidaritat, afavorint ahora en el sentiment de confiança en un mateix i en els altres, així com afavorir el desenvolupament de la creativitat i la imaginació, característiques importants ahora d'abordar una resolució exitosa d'un conflicte.

QUÈ ENS PERMETEN LES ACTIVITATS ARTÍSTIQUES?

- Generen un espai amè, fàcil i divertit. Es dona la possibilitat de crear alguna cosa. En sí mateix és un procés creatiu on s'estimula l'esperit creador, la imaginació, la llibertat.
- Pels infants els hi és més fàcil expressar-se visualment que verbalment. Tant a ells com als adults s'ofereix un camí per expressar els seus sentiments i pensaments on a vegades comunicar amb paraules pot ser difícil. Mitjançant les activitats artístiques poden narrar, compartir, ser escoltats.
- L'art es converteix en un llenguatge on les expressions no verbals ocupen el lloc per dir allò impensable, allò que no parla però que és parlat. La persona es comunica a nivell plàstic, o amb el gest, moviment, so... i potser es passa a un segon nivell que és el de l'elaboració verbal, tot i que no és necessari, ja que no s'ha de narrar tot ni tampoc totes les creacions tenen traducció en paraules. La teràpia verbal no és sempre efectiva per a tothom, i evidentment l'ús de l'art tampoc ho és per a tots/es.

Algunes coses a tenir en compte...

Sobre el grup de treball:

- Sobre el número de participants: en un grup petit hi ha més possibilitats de fer un seguiment personalitzat. El treball en grup afavoreix a la possibilitat de veure que el què l'hi ha passat a un mateix, també pot haver-li passat a un altra.
- Sobre les edats. En algunes activitats pot ser beneficiós barrejar persones de diferents edats, per millorar la seva interacció, i en algunes altres pot ser contraproductiu.

Sobre els resultats/avaluacions de les intervencions artístiques:

Dificultat de mostrar resultats tangibles de les activitats. Però hauria de ser primordial per enfocar futures intervencions artístiques, ja que sense avaluació aquestes perden part del sentit. Tot i que els resultats siguin excel·lents no es poden generalitzar les mateixes intervencions en d'altres contextos. Cada realitat és diferent i obliga a reinventar dia rere dia l'enfoc i transcurs de les activitats a realitzar. Sistematitzar l'experiència: testimonis, fotos, quadern de bitàcola, reflexions educatives, observació del procés de canvi del grup amb la intervenció de la provenció.

LES ARTS, EL PROCÉS I L'OBRA

- Durant el **procés creatiu de gestació** de les obres es dóna l'oportunitat a les persones de retrobar-se amb sí mateixes, conscient o inconscientment. La persona expressa el que desitja o el que el material li suggereix, enfortint les seves motivacions, bolcant ideals, afavorint a l'autoestima... Ens podem permetre 'fluir', entrar en l'estat mental d'estar totalment immersos en una tasca, perdent la noció del temps i el sentit del món exterior.
- La **persona** a partir de la creació de les obres va experimentant un procés que li permet conèixer-se i comprendre's de manera que potser després, o no, pot verbalitzar el que expressa la seva creació. Es dóna forma al que passa i s'entra en comunicació de la 'interioritat' en 'exterioritat'.
- L'**obra** es converteix en alguna cosa fonamental, sent **testimoni de la interioritat** permetent ser un reflex o metàfora del que potser va passar, passa o el que la persona desitja que passi.
- L'obra permet crear distància entre la persona i allò que l'obra representa, podent ser rescatada (si parlem d'obres plàstiques) i transformada en diferents períodes de temps, permetent seguir els avenços o retrocessos del **procés personal**, on la transformació de la imatge o símbols ens mostren els canvis produïts en la persona.
- L'obra és **dinàmica**, canviant i transformable cada vegada que hi entrem en contacte.

Associació Teixint fils d'emocions ARTiPAU
<https://www.teixintfilsdemocions.com/>

QUÈ ÉS LA PROVENCIO?

La provenció és allò que podem fer per preparar-nos per abordar un conflicte, abans de desencadenar-se una crisi que ens desbordi.

Concretant més, segons Paco Cascón (Juny, 2021), “la idea de la provenció és proveir a tota la comunitat educativa d’un conjunt d’habilitats, eines i estructures que facin front als conflictes abans que siguin una crisi. És a dir, promoure les actituds i valors que creïn unes relacions saludables i facilitin que quan comencin a sorgir conflictes es puguin resoldre de la millor manera per totes les parts involucrades”.

L’objectiu de la provenció no és evitar que es donin situacions de conflicte, sinó que les persones i grups tinguin habilitats i estratègies per afrontar-los de forma constructiva i no violenta, perquè siguin oportunitat d’aprenentatge i creixement personal i col·lectiu. Com mostra la piràmide de la convivència (diapositiva 17) es pot abordar el conflicte amb actuacions i intervencions prèvies al conflicte que fomenten la convivència, el clima i la cohesió de grup.

Presentem unes làmines per treballar aquests conceptes amb els infants.

CONVIVÈNCIA: EXPERIÈNCIA DE L’ESCALA DE PROVENCIO & JO MISSATGE. TRANSFORMACIO CREATIVA DEL CONFLICTE DES DE L’ART

Crear espais per treballar la provenció dins i fora de les aules per aprofundir conceptes que afecten a la forma de relacionar-nos per ,idees i mirades per construir comunitat des de la diversitat, les diferències, les vulnerabilitats i les forteses, tal com proposa la diapositiva 12 , caminant per tots els esglaons de manera processual, sistemàtica i flexible. No és una tècnica que s’aplica i funciona, és una experiència proventiva comunitària d’aprenentatge constant per a la convivència no violenta.

La provenció i el jo missatge són propostes metodològiques que Teixint fils d’emocions ARTiPAU la treballa en la fase de sensibilització per afavorir els aprenentatges i habilitats de la convivència i no només per coexistir amb els altres. Alhora enfoca les dinàmiques de l’escala de provenció des de l’art per transitar les emocions i necessitats individuals (auto observació, autoconsciència) i col·lectives (co-sanar-nos) practicant el Jo Missatge. La comunicació no violenta (CNV) és un model desenvolupat per Marshall Rosenberg que busca la comunicació entre si (i cadascú amb ell mateix amb empatia i eficàcia).

1.2 RECOMANACIONS D'ÚS

Aquest quadern és una guia pràctica d'implementació a l'aula aplicable a partir de 4 anys que, com a cos central, inclou una sèrie d'activitats didàctiques a través de la metodologia Teixint Fils d'Emocions des de la Pau i l'Art.

Malgrat la finalitat d'aquesta guia recau en la observació i l'anàlisi del context segons es considerin les necessitats per part de la comunitat educativa una cosa és innegable:

La programació ha de garantir passar d'allò personal a allò social. Les propostes haurien de permetre mobilitzar les persones i les comunitats. Cal donar prioritat al treball cognitiu i emocional d'acord amb els principis i valors de la pau i la justícia global. Serà important treballar des de l'escolta, potenciant els valors de la inclusió, la cooperació i el respecte a la diversitat. També caldrà tenir en consideració la incidència a nivell macrosocial des de la denúncia d'accions injustes i propostes de transformació social.

Moltes de les activitats que hi trobarem en aquest cas compten amb suport visuals tals com vídeos i fotografies per enriquir i donar evidències del treball fet a l'aula. Per algunes d'elles trobarem una icona amb una mà senyalitzant per poder ampliar-ne el contingut.

Per on començar?

Doncs bé, a continuació s'exposen algunes orientacions d'iniciació que poden ser d'ajuda per iniciar el procés:

- Introduir la perspectiva positiva del conflicte i la seva potencialitat per convertir-se en una oportunitat d'aprenentatge que comporti una manera millor de gestionar les emocions i relacions sanes.
- Propiciar espais de reflexió (percepcions, creences limitants), escolta i expressió amb diferents llenguatges artístics per cohesionar grups.
- Reflexionar sobre les pròpies actituds davant de determinats conflictes quotidians.
- Oferir eines de comunicació, presa de decisions, cooperació per analitzar i transformar conflictes.

Podeu consultar les Guies Educatives ARTIPAU per ampliar continguts i treballar amb infografies atractives per als alumnes.

www.teixintfilsdemocions.com/guias-educativas-2/

2. METODOLOGIA TEIXINT FILS D'EMOCIONS

2.1 EN QUÈ CONSISTEIX LA METODOLOGIA TFE?

Activitats Curriculars Competencials

- La metodologia socio-afectiva proposa activitats que permeten a les participants elaborar les seves pròpies històries personals, i col·lectives.
- Procés brinda eines per fomentar la convivència pacífica, l'escolta, diversitat, la cura i l'autoconsciència.

Font: Associació Teixint fils d'emocins ARTiPAU 2009

La Metodologia Metodologia va ser creada per la Neus Bartrolí l'any 2009. Per estimular processos creatius i transformadors, de cohesió de grup i transformació de conflictes a l'aula es proposa una metodologia estructurada i seqüenciada en quatre fases:

<<Els centres haurien de tenir el temps i els espais per poder parar, respirar, pensar i actuar per a transformar el seu entorn>>.

Bartolí, 2019 a SomCrítics de la Fundació Jaume Bofill

FASE DE SENSIBILITZACIÓ

FASE DE MOTIVACIÓ

FASE DE PROCÉS CREATIU

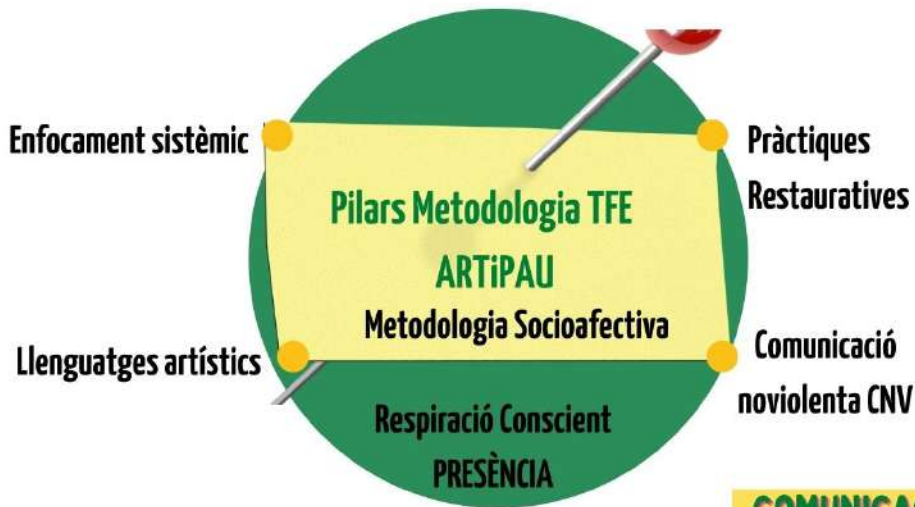
FASE DE PROJECCIÓ SOCIAL

PROVENCIO & METODOLOGIA TEIXINT FILS D EMOCIONS (TFE) ARTiPAU

Proveir a les persones i als grups les aptituds necessàries per a afrontar un conflicte. Totes les dinàmiques i eines en la Metodologia Teixint fils d'emocions es treballen de manera gradual i procesual i en si mateixes ja són contingut.

COOPERACIÓ

PRESA DE DECISIONS

COMUNICACIÓ

ESTIMA

CONFIANÇA

PRESENTACIÓ

CONEIXEMENT

Font: Associació Teixint fils d'emocions ARTiPAU

<https://www.teixintfilsdemocions.com/>

2.2 EL CONFLICTE COM A PROCÉS DE CANVI

Parlem de "prevenció de conflictes" per a eludir la necessitat d'actuar abans que exploti (crisi) i es manifestin en una forma violenta.

No obstant això, la "prevenció" aquesta paraula està carregada d'algunes connotacions negatives

Associació Teixint fils d'emocions ARTiPAU

<https://www.teixintfilsdemocions.com/>

El conflicte és:

Ineludible

Consubstancial a les
interaccions
humanes

Pot ser
positiu

Oportunitat per
a créixer

Tot això ens porta a no poder, ni voler parlar
només de prevenció de conflictes.

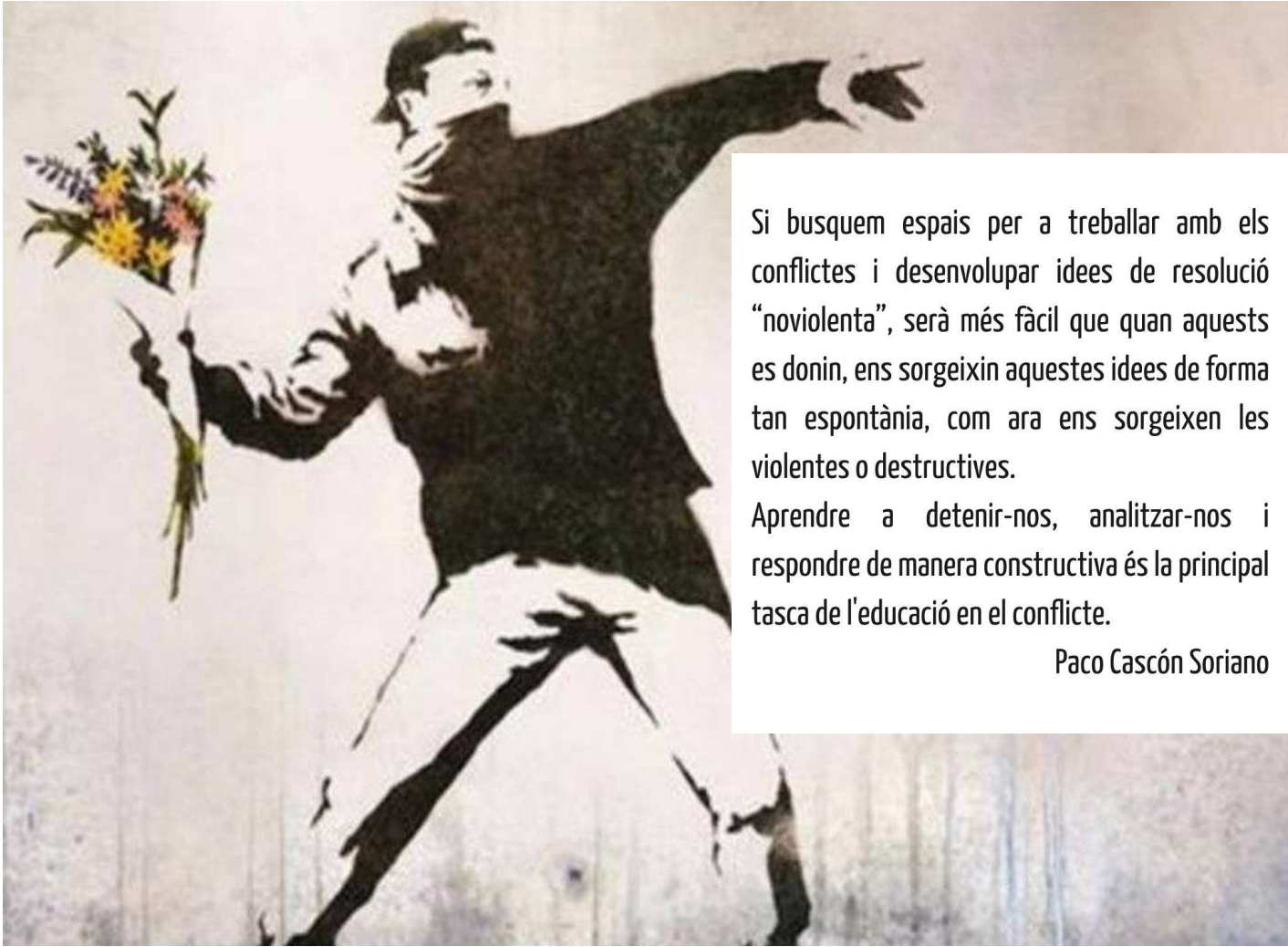
Conflicte com a oportunitat d'aprenentatge

- 01 Reconèixer-nos i valorar-nos els uns als altres com a diferents.
- 02 Deixar de desqualificar a les persones.
- 03 Atenció als senyals que m'envien els conflictes latents.
- 04 Haig d'establir confiança en les relacions perquè les persones que tenen conflictes amb mi em puguin dir obertament.
- 05 Controlar les dinàmiques destructives de la comunicació. Evitar acusar, insultar, ser sarcàstic, culpabilitzar o menysprear als altres. No haig d'interrompre, cridar ni intentar imposar-me. És important escoltar l'altra persona sense tancar-me i evitar treure coses del passat per a referir situacions actuals.
- 06 Construir un discurs més propositiu demostrant el meu interès per col·laborar per a resoldre el conflicte de forma no violenta

Associació Teixint fils d'emocions ARTIPAU
<https://www.teixintfilsdemocions.com/>

Si busquem espais per a treballar amb els conflictes i desenvolupar idees de resolució “noviolenta”, serà més fàcil que quan aquests es donin, ens sorgeixin aquestes idees de forma tan espontània, com ara ens sorgeixen les violentes o destructives.

Aprendre a detenir-nos, analitzar-nos i respondre de manera constructiva és la principal tasca de l'educació en el conflicte.

Paco Cascón Soriano

A partir d'aquí ens podem formular la següent pregunta:

De quina manera es regula la convivència?

I si en lloc de moderar el comportament a través del càstig arribéssim a acords cooperatius perquè la convivència sigui agradable per a totes les persones involucrades en els espais?

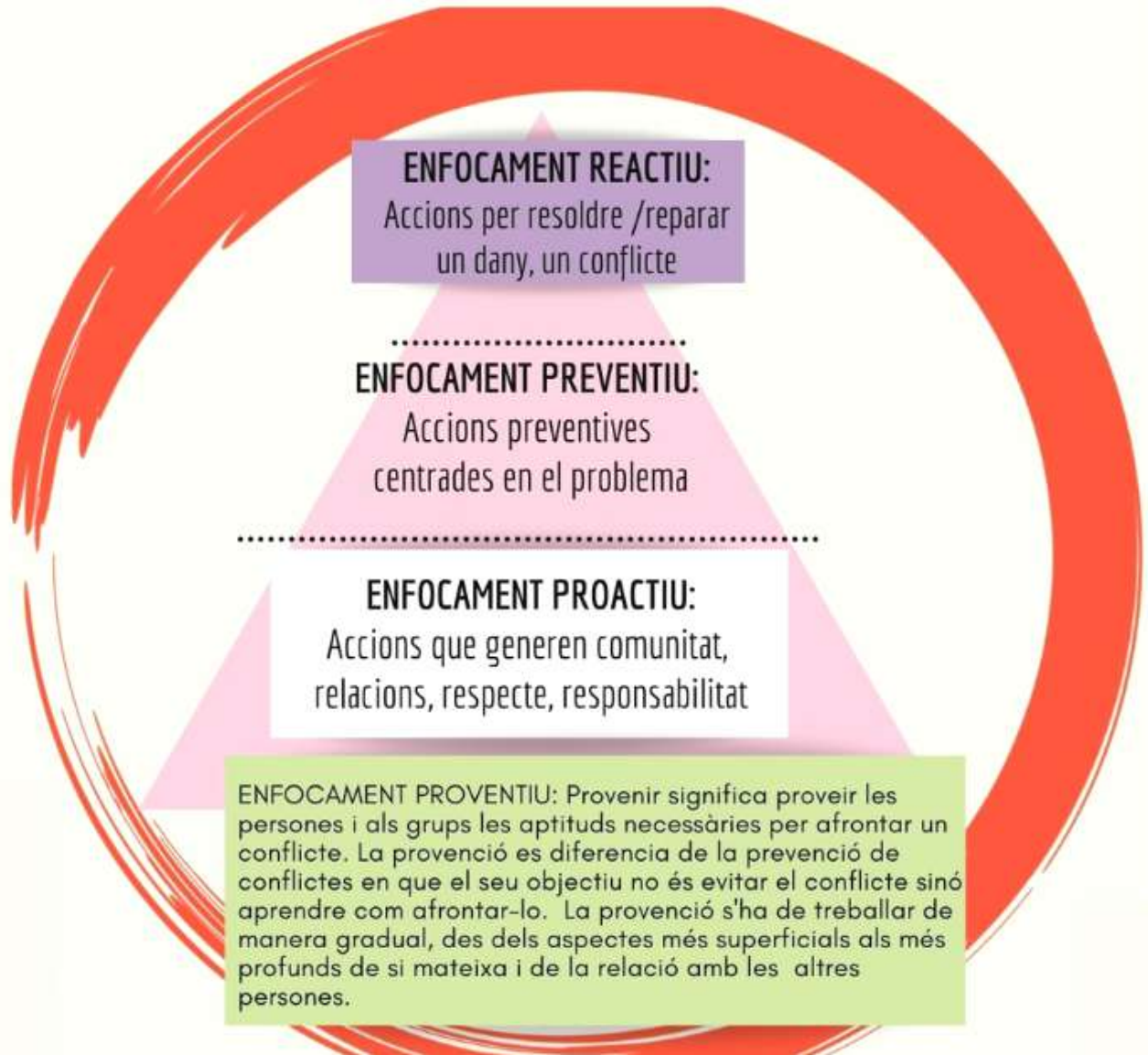
2.3 LA MIRADA RESTAURATIVA I PROVENTIVA

La **Mirada Restaurativa i Proventiva** representa la resolució/trasnformació de conflictes de manera col·laborativa, responsabilitzadora i reparadora. Per a això és necessari fomentar:

La **Provenció** significa provenir a les persones i als grups les aptituds necessàries per a afrontar un **conflicte**. La provenció es diferencia de la prevenció de conflictes en que el seu objectiu no és evitar el conflicte sinó aprendre com afrontar-lo. La provenció ha de treballar-se de manera gradual, des dels aspectes més superficials als més profunds de sí mateixa i de les relacions amb les altres persones. És el que anomenem **ESCALA DE PROVENCÍO**.

Font: Associació Teixint fils d'emocions ARTIPAU.

Guia educativa Con-vivencia Comunidades Restaurativas & Transformadoras

La provenció és procesual i bidireccional

"El desenvolupament i la vivència de cadascun dels esglaons ens capacita i habilita pel següent. Cada esglaó està recolzat en l'anterior i és fonamental que es treballin de forma planificada i sistemàtica si volem que tinguin efectivitat i afectivitat. No és una tècnica per ser aplicada. És una experiència de con-vivència de persones des de la presència i les relacions subjacents que es van teixint poc a poc.

Els esglaons es transiten de manera constant, sumativa i evolutiva. Puges i baixes l'escala per a consolidar les relacions permanentment. És important fer recordatoris amb dinàmiques de cada aptitud i habilitat processualment de manera constant segons les necessitats dels grups." (Neus B.)

Associació Teixint fils d'emocions ARTIPAU
<https://www.teixintfilsdemocions.com/>

UNA ACTITUD PROVENTIVA I RESTAURATIVA

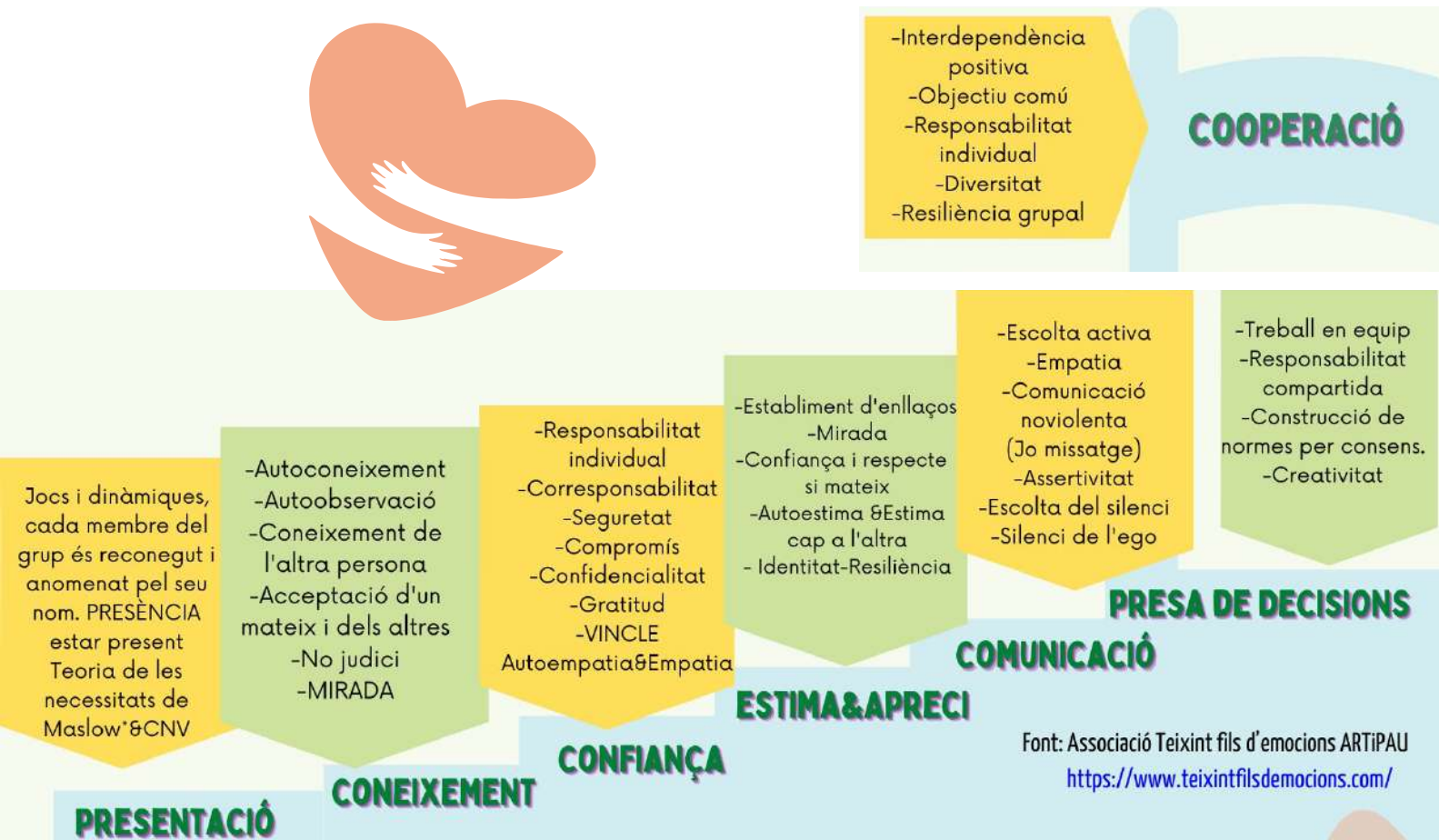
- ✓ Actitud cooperativa i restaurativa
- ✓ Responsabilitzar-me de comunicar-me de forma no violenta.
- ✓ Centrar-me en necessitats i no en postures. Cuidar les persones i afrontar els problemes.
- ✓ Estar disposada a discrepar i al fet que discrepin amb mi. Educar-nos en la controvèrsia.
- ✓ Obertura a reconèixer al "diferent" superant estereotips.
- ✓ Disponibilitat a empatitzar amb l'altre i canviar la meva percepció.
- ✓ Actitud permanent d'aprenentatge
- ✓ Actitud oberta per a crear noves possibilitats i expressions artístiques individuals i col·lectives.

Font: Associació Teixint fils d'emocions ARTIPAU
Guia educativa: Con-vivencia Comunidades
Restaurativas & Transformadoras
<https://www.teixintfilsdemocions.com/>

IDEES PER TREBALLAR LA PROVENCIO

Treballar des de la **METODOLOGIA SOCIOAFECTIVA**, experimentar i vivenciar. Totes les dinàmiques són en sí mateixes contingut d'aprenentatge.

Font: Associació Teixint fils d'emocions ARTiPAU
<https://www.teixintfilsdemocions.com/>

Treballar des del SENTIR, OBSERVAR I TRANSFORMAR

ELS CERCLES DE DIÀLEG

Durant la facilitació d'un cercle, la persona facilitadora ha de procurar fer modelatge i:

- **Generar confiança**
- **Crear un ambient segur**
- **Acceptar les diferents posicions i interessos**
- **Mantenir l'enfocament i motivació**
- **Vetllar pel benestar dels integrants del cercle**
- **Acceptar i incloure les diferències ètniques i culturals**
- **Emprar rituals**
- **Usar un objecte per al diàleg**

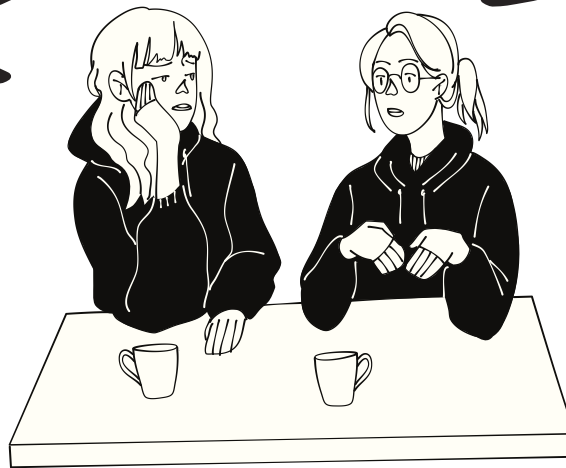
RECOMANACIONS DE LECTURA BÀSICA:

- Boqué, C. (2020). Prácticas restaurativas para la prevención y la gestión de los conflictos. 20 Círculos de la palabra y una Asamblea en el aula. Narcea.
- Cascón, P i Beristáin, C. (1998). La alternativa del juego I i II Juegos y dinámicas de educación para la paz. Catarata, Madrid. Cascón, P. (2006). Educar en i per al conflicte.
- Rul.lan, V. (2018). Círculos de diálogo . Covives 21. Prácticas restaurativas y convivencia.

EL JO MISSATGE: COMUNICACIÓ NO VIOLENTA

El "**TU MISSATGE**" sol atribuir a altres persones les causes dels propis comportaments i opinions. Se solen expressar amb imperatiu.

Doncs sàbies que...el que es coneix com a "**JO-MISSATGE**" és tipus de comunicació respectuosa sense retreure res a la persona que tens al davant.

FÓRMULA DEL "JO-MISSATGE"

ESTRATÈGIA 1

Podem parlar-ho després de dinar?

ESTRATÈGIA 2

Què sents en escoltar això?

OBSERVACIÓ

Quan et sento dir:
"No ajudes mai a casa"

NECESSITAT

Jo necessito:
-Descans
-Reconeixement
-Connexió

SENTIMENT

Em sento:
-Desanimada
-Triste
-Frustrada
-Molesta

ACCIÓ: PETICIÓ DE CANVI

M'agradaria que observis les tasques que realitzo i no només vegis el que és negatiu.

Font: Associació Teixint fils d'emocions ARTIPAU
<https://www.teixintfilsdemocions.com/>

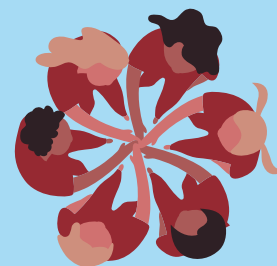
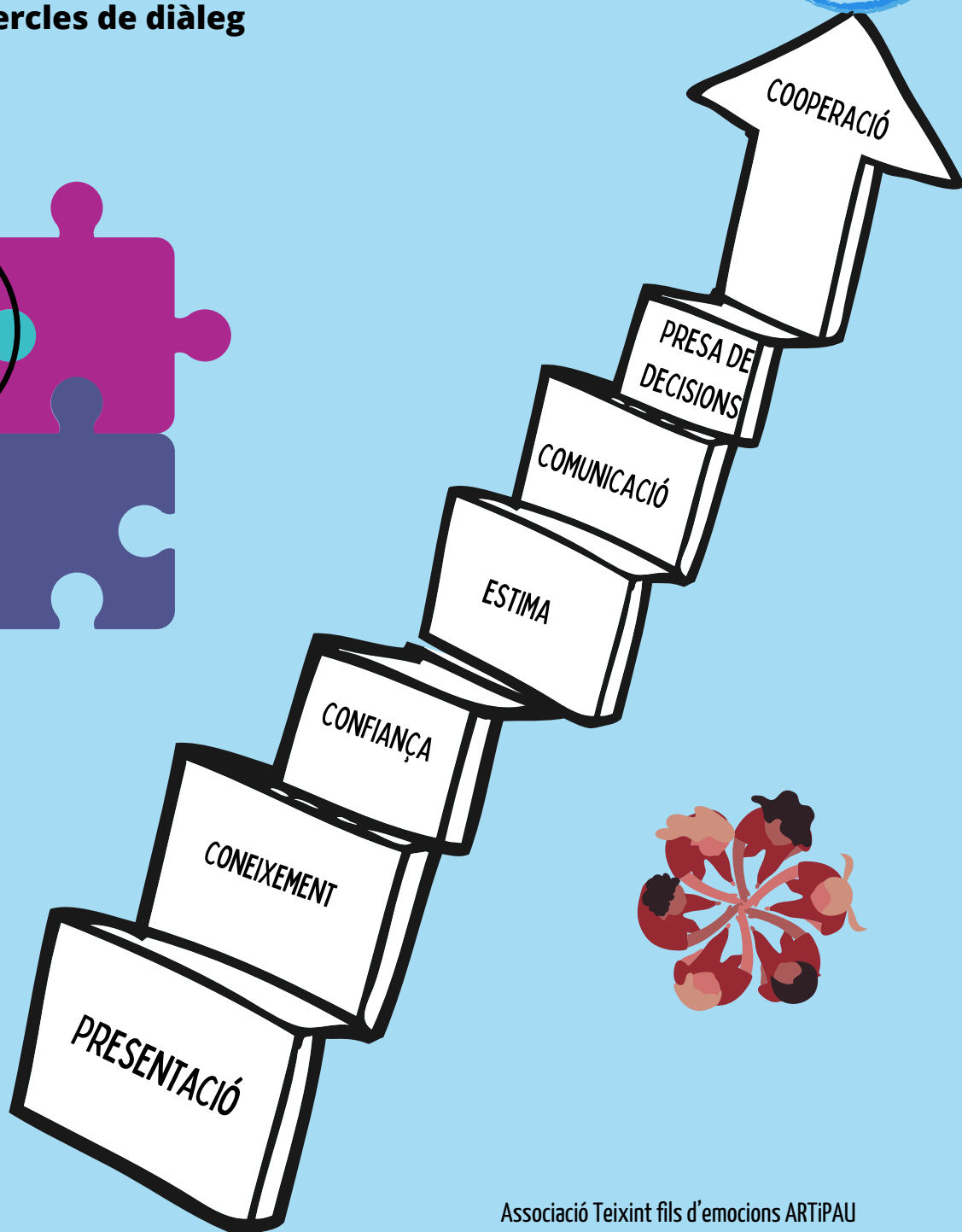
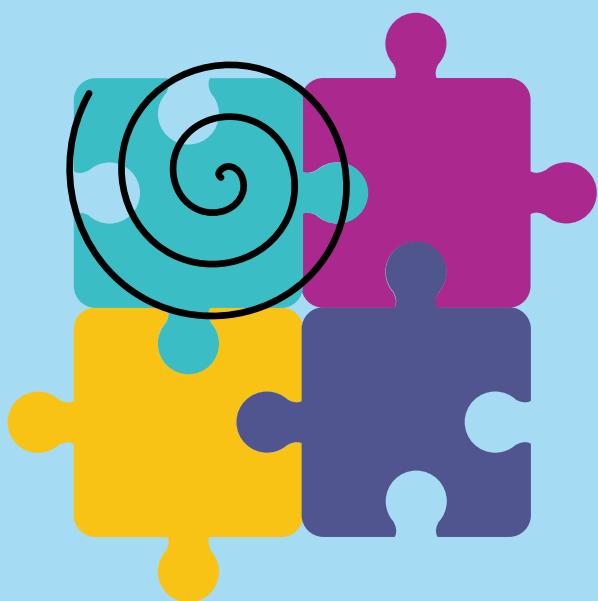

1

FASE SENSIBILITZACIÓ

- Escala de Provenció
- Comunicació no violenta
- Cercles de diàleg

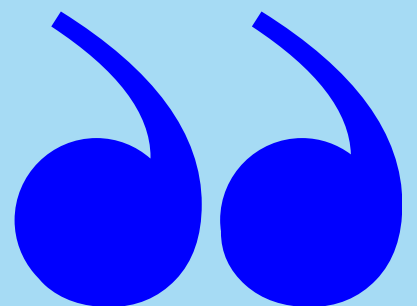
Grups transformadors
cohesionats i integrats
des de la diversitat

**SI JUTGES A LES
PERSONES NO TENS
TEMPS D'ESTIMAR-LES.**

GOETHE

FASE SENSIBILITZACIÓ

La fase de sensibilització conté activitats per :

- Entendre i capacitar-nos en cultura de pau des d'una mirada artística per poder expressar tot allò que ens passa per dins.
- Ajuda als docents, nenes i joves a escalfar motors, a desmaquinitzar-se, és a dir, a prendre consciència del que senten, tant a nivell corporal com emocional, per obrir-se al procés de transformació.

La primera fase de la metodologia vol tenir una primera aproximació amb les persones que integren el grup. Treballar l'escala de provenció, la comunicació no violenta des del Jo Missatge i els cercles de diàleg per cohesionar el grup i consolidar confiança amb sí mateixes i amb els altres infants.

Camí de la provenció: Confiança, cohesió de grup, presa de decisions i treball en equip per teixir construcció de grup/comunitat des del grup des de l'inici de curs, durant i final.

La fase de sensibilització ajuda a escalfar motors i, per tant, a prendre consciència tant a nivell corporal com a nivell emocional, tant a l'alumne com el docent. Són experiències importants, vivencials i socioafectives per crear el clima de confiança i obertura com a procés. És una fase perquè el docent pugui ampliar la mirada com a facilitadora sense judici i afinar l'escolta i l'observació del procés que es genera.

L'anàlisi del procés i la sensibilitat també permeten identificar, per una banda, els punts forts i els punts dèbils de la planificació del projecte. Per altra banda, l'impacte dels resultats i dirigir els recursos a les variables/situacions que més suport necessiten. Per altra banda, l'impacte dels resultats i dirigir els recursos a les variables que més suport necessiten.

En aquesta fase es destaca la implementació del cercle de diàleg com a trobades basades en la igualtat i el respecte mutu. L'objectiu és convidar als infants a promoure la parla, l'escolta, la presa de decisions i coneixement dels altres a partir de la participació en cercle.

CLAUS PER TREBALLAR LA SENSIBILITZACIÓ

- Obrir espais per presentar-nos a l'inici i durant el curs creativament, i valorar com estem fomentant el coneixement mutu, la mirada compassiva i la cohesió grupal amb activitats artístiques.
- Presentar-se des de la PRESENCIA, estar present, canviar la mirada des de l'escolta i generar vincle de forma processual, continuada i sistemàtica.
- Educare: treure el que hi ha a dins amb el cos, collage, ceres... Aprenentatge sense jutjar-me a mi i als altres.
- Centrar-se en la família i les amistats
- Partir de les necessitats i les motivacions
- Ser el canvi que vols veure al món
- Mirada Docent/Facilitadora
- Aprendre sense judici

EXPERIÈNCIA TFE AULA INFANTIL

En aquesta fase es desenvolupen cinc activitats per afiançar el coneixement d'un mateix i dels altres des del pensament crític:

La frase mensual

Aquesta activitat permet relacionar el mes de l'any amb el temps meteorològic com a fenomen de quotidianitat i influència en l'estat d'ànim.

Durant tot l'any acadèmic, cada principi de mes una parella escollida per la mestra llegeix una dita en relació al mes iniciat. La finalitat és poder incentivar el pensament crític i estimular l'expressió verbal, així com també la capacitat argumentativa i expositiva. Totes les dites es relacionen amb el temps meteorològic en el transcurs de les estacions de l'any.

El cercle de diàleg: m'agrada/no m'agrada

Aquesta activitat ajuda a conèixer la personalitat i els gustos de cadascú. La persona facilitadora demana a l'alumnat que col·loqui les cadires de l'aula en cercle per poder iniciar la pràctica.

L'objectiu és poder conèixer els gustos del grup classe i practicar la parla davant del públic, fixant-nos en la dicció. Fent ús del cercle de diàleg afavoreix la implicació de l'alumnat posant en valor les seves idees.

És una pilota de color vermella i blau. M'agrada. M'agrada jugar a futbol amb la pilota.

Alumne 5 anys

Aquests nens i nenes també cusen? Mira, ha fet un cotxe molt bonic. Jo vull fer...

Alumna 5 anys

L'animal que més m'agrada

Aquesta activitat es vol conèixer l'animal que més ens agrada a través del dibuix i analitzar l'imaginari en la cultura de la violència. És una continuïtat de l'activitat anterior a través de l'expressió gràfica.

La representació de l'animal que més agrada permet aprofundir en la descripció com a text expositiu fent sentir un sentiment o una experiència.

La dinàmica del Lazarillo de Tormes

A través d'una història adaptada com a recurs pedagògic l'aprenent ha de ser capaç de conèixer i determinar la posició del propi cos en relació a l'espai. La dinàmica alhora ajuda a identificar situacions de conflicte que genera la desconfiança i també a potenciar un clima de confiança entre els membres del grup.

l és que de fet resulta imprescindible confiar en una mateixa per tal de poder gestionar reptes emocionals i aconseguir els nostres propis objectius vitals. La importància de treballar el vincle i crear relacions sostenibles és essencial per a la salut mental i afavorir la presa de decisions i una actitud resilient.

Els exercicis de respiració

Aquesta exercicis tenen la finalitat de prendre consciència de l'acte de la respiració per disminuir l'ansietat i millorar la postura corporal. Aquesta activitat es desglossa com exemple a continuació.

*Estic tranquil i sento el cor.
Avui estic content.*

Alumne 5 anys

1

ELS EXERCICIS DE RESPIRACIÓ

Durada:

- 50 minuts

Material:

- altaveus
- PDI
- Plafó: Com em sento?

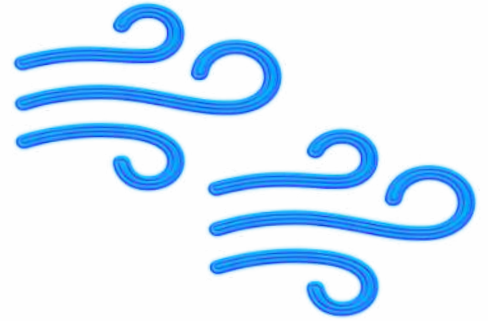
Objectius:

- Prendre consciència de l'acte de la respiració per disminuir l'ansietat i millorar la postura corporal.
- Reconèixer el nivell de tensió muscular del cos a través d'exercicis de tensió i relaxació de diversos grups musculars.
- Identificar el mètode Ko

Desenvolupament:

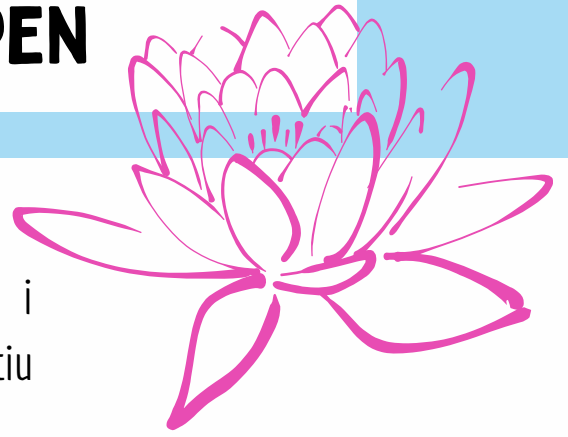
Es planteja una sessió amb dues parts basada en el mètode Koeppen. Per començar, és fonamental trobar un lloc tranquil i respirar pujant l'abdomen i deixant anar l'aire pel nas.

- La primera part el mètode relaxa braços, boca i estómac.
- La segona part el mètode relaxa mans, coll, cara i cames.

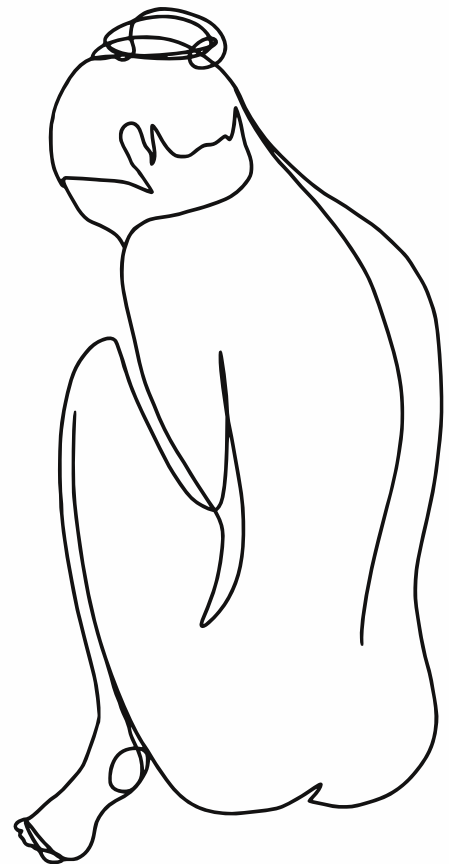
EL MÈTODE KOEPPEN

En el mètode Koeppen alterna exercicis de tensió i relaxació seguint un ordre corporal amb l'objectiu d'experienciar diferents sensacions.

RELAXACIÓ PER A INFANTS I JOVES

1. MANS I BRAÇOS
2. HOMBROS
3. COLL
4. MANDÍBULA
5. CARA I NAS
6. PIT I PULMONS
7. ESTÓMAC
8. CAMES I PEUS

EL MÈTODE KOEPPEN

<<Quan discuteixes amb un amiga o un examen et va malament els teus músculs es tensen sense que te n'adonis; això et fa estar molt incòmode>>.

Si aconsegueixes aprendre a relaxar-te quan estàs nerviosa o enfadada podràs controlar aquesta tensió i de seguida et trobaràs millor>>.

Reflexions avaluatives:

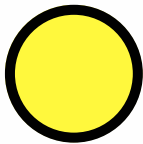
Per acabar la sessió l'alumnat s'asseu a terra amb les cames creuades, les mans a sobre el pit i els ulls tancats durant 3 minuts. Tot seguit la persona facilitadora pregunta *Com em sento ara? Hi ha alguna part del cos que notes més que d'altres? Quines? Què notes?* Amb el suport del panell emocional es demana que s'enganxi un gomet a la part superior de la mà segons com s'hagi sentit.

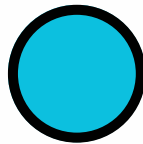
PLAFÓ: COM EM SENTO?

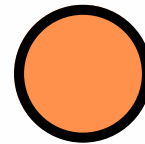
FELIÇ

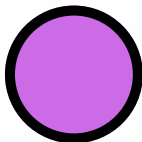
CANSADA
CANSAT

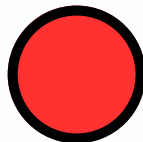
NERVIOSA
NERVIÓS

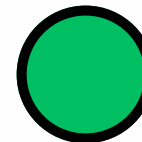
ESPANTADA
ESPANTAT

ENFADADA
ENFADAT

SORPRESA
SORPRÈS

AMPLIACIÓ D'ACTIVITATS

- El zentangle
- Il·lusions òptiques per ampliar la mirada i el zoom
- *Zoom*: Conte per treballar la percepció. Es tracta d'un àlbum amb escenes successives de la vida quotidiana pensades per estimular la capacitat d'observació de l'entorn.
- Línia del temps a través de l'exploració d'emocions, successos, fotografies, etc.
- Cadena de favors per fomentar la interdepència positiva!

La provenció. Recopilació de dinàmiques:

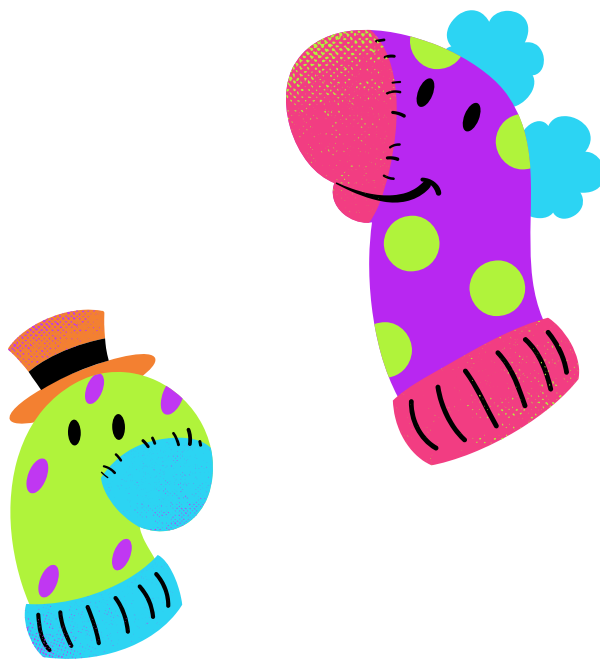

- Parafraseig (comunicació)
- Jo-missatge (comunicació)
- Escoltar a l'altre (comunicació)
- Debat silenciós (presa de decisions)

Activitats de motivació:

- Titelles amb mitjos
- Estoig personalitzat
- Biografies tèxtils
- La meva mà dominant

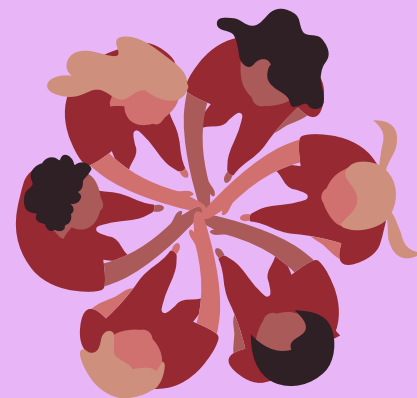
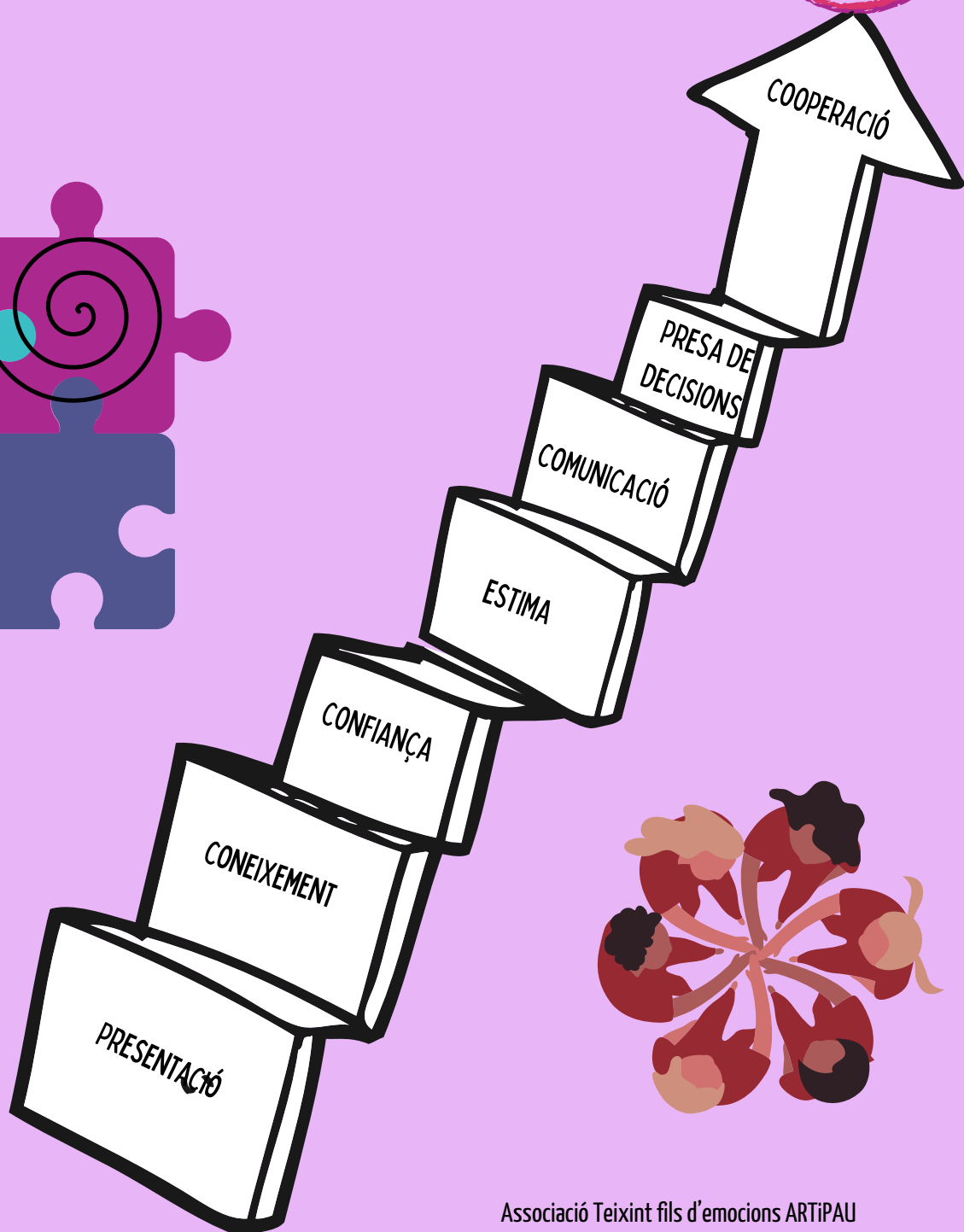
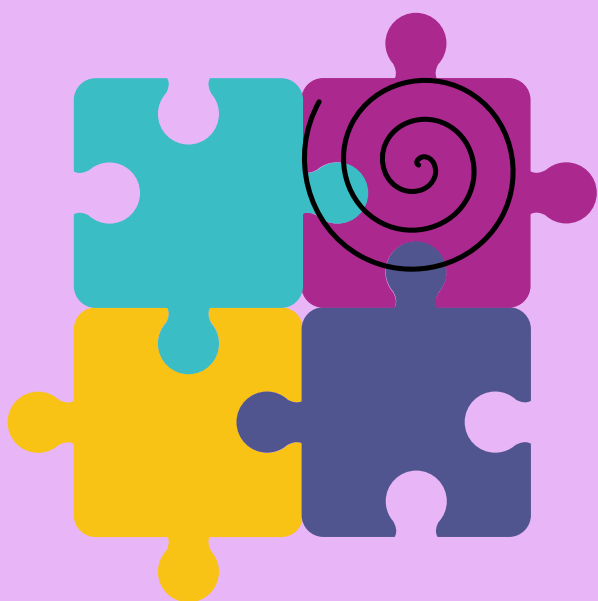

2

FASE MOTIVACIÓ

- **Altres experiències TFE**
- **Contacte amb teles, robes i fils**
- **Cercles de diàleg**

Grups transformadors
cohesionats i integrats
des de la diversitat

**LA COMUNICACIÓ GUIA
LA COMUNITAT A
L'ENTENIMENT, LA
INTIMITAT I LA
VALORACIÓ MÚTUA.**

ROLLO MAY

FASE MOTIVACIÓ

La fase de motivació conté activitats per:

- Activitats per familiaritzar-nos amb agulles i fils i introduir-nos en les tècniques de cosir (titelles amb mitjons, figures animals...)
- Activitats per familiaritzar-nos en diferents llenguatges artístics (música, argila, pintura, dansa, teatre, consciència corporal...)
- Ajuda als docents/facilitadores i infants a comprendre realitats i cultures diferents. Conèixer experiències d'arreu del món.
- Ens preparem per apropar-nos als nostres propis conflictes personals, socials i polítics a partir de l'expressió artística.
- Experienciar com a través de teles i fils es poden transformar conflictes des dels diferents llenguatges artístics.
- Descobrir les Narratives Tèxtils com a font de coneixement personal i comunitari.

- Des del primer moment **les decisions les pren l'alumne.**
- El **facilitador/a acompanya**, escolta, fa preguntes perquè l'altre pugui escoltar-se.
- El/la mestra és un facilitador i respira la calma d'acompanyar a les persones. Les reconeix des d'una altra mirada, i també es reconeix a sí mateix/a. Escolta la veu dels infants i joves.

CLAUS PER TREBALLAR LA MOTIVACIÓ

- Buscar allò que apassaiona. Pot ser un tema en concreto, un mètode d'aprenentatge, un espai de treball, etc.
- Plantejar l'aprenentatge com un descobriment.
- Enfocar el contingut des de la pràctica
- Practicar el reforç positiu
- Fer ús de les TAC
- Registrar el progrés per entendre que els errors són humans.
- Oferir espais on treballar l'autoestima i l'autoconcepte
- Fixar metes a curt, mitjà i llarg termini.

EL CONCEPTE D'ART COMUNITARI

NIVELL INDIVIDUAL

- Desenvolupament persona: confiança, habilitats artístiques , creixement personal, capacitat emocional, d' expressió i participació.
- Enfortiment de la identitat individual
- Compromís i responsabilitat individual
- Sentit de pertinença a un grup

NIVELL COMUNITARI

- Impulsa processos comunitaris i cohesió Social: Disminució de l'aïllament, inclusió, interculturalitat, identitat comunitària, consciència pública i relacions socials, interdependència positiva.
- Imatge local i identitat (pertinença, espais de seguretat)
- Imaginació, creativitat i visió per transformar els conflictes. Corresponsabilitat grupal.
- Salut y benestar (impacte psicosocial)
- Lideratges compartits i facilitadores restauratives
- Participar en activitats artístiques comunitàries té beneficis socials, integrals a l'acte de participar, impactes socials complexos i comprensibles, avaluable i planificables.

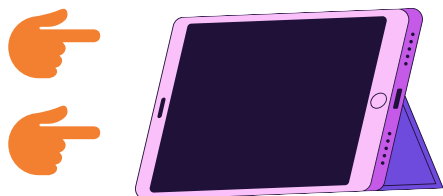
Font: Adaptació Associació Teixint fils emocions ARTiPAU
Estudi de François Matarasso (1997)

EXPERIÈNCIA TFE AULA INFANTIL

En aquesta fase es desenvolupen quatre activitats per treballar consciència corporal/emocional i altres experiències:

Visualitzem experiències TFE

Aquesta activitat permet visualitzar i donar a conèixer experiències TFE com a introducció a la fase de motivació a través de vídeos interactius penjats al canal de Youtube.

Els i les participants observen de primera mà com altres escoles tenen contacte amb les apilleres. S'ofereix un espai de reflexió i empoderament en la que els i les participants observen la similitud de la praxis amb les arpilleres amb un grup d'iguals.

Aquesta activitat es desglossa com exemple a continuació.

*Aquests nens i nenes també cusen?
Mira, ha fet un cotxe molt bonic.
Jo vull fer...*

Alumne 5 anys

El ritme mans puny

Aquesta activitat ajuda a entrenar la motricitat fina necessària en l'acte de cosir a través de ritmes amb les mans.

Aquesta pràctica implica utilitzar els palmells de les mans, els dits i els artells per crear un patró. El ritme ens ajuda a prendre consciència i a controlar el nostre propi cos, així com també a la consolidació de la personalitat, estimulament la concentració, l'atenció i exercitant la memòria.

La dinàmica de dansar amb fils

Aquesta activitat és una primera aproximació per entrenar la motricitat fina necessària en l'acte de cosir i millorar l'afecte entre el grup.

El taller de costura creativa

Aquesta activitat permet iniciar-se en l'acte de cosir sense agulla oferint un taller pràctic basat en el treball de la motricitat fina. Alguns exemples mostren la creació de mòbils com a penjolls decoratius.

Gràcies a la seva implementació l'alumnat guanya confiança posant èmfasi a elements de la comunicació no verbal tals com rialles o el mateix contacte físic entre les i els participants. Així mateix, es propicia un moment de distensió psicològica i física entre el grup a través del moviment. Jugar amb els fils en l'espai estimula la creativitat del grup i la motivació a través del contacte amb materials tèxtils.

L'enfocament de l'activitat vol potenciar l'experimentació i potenciar la creativitat de cadascú. És un bon moment destinat a perdre la por i dissenyar segons les projeccions que es tinguin!

En faré un pel papa i un per la mama; crec que els hi agradarà!

Alumne 5 anys

Aquests nens i nenes també cusen? Mira, ha fet un cotxe molt bonic. Jo vull fer...

Alumna 5 anys

VISUALITZEM EXPERIÈNCIES TFE

INFORMACIÓ DE L'ACTIVITAT

Durada:

- 30 minuts

Material:

- tablet

Objectius:

- Visualitzar i donar a conèixer experiències TFE d'altres escoles com a introducció a la fase de motivació.

Desenvolupament:

En cercle es visualitza i es comenten els vídeos de dues experiències:

- La primera de l'alumnat de P4 de l'escola El Calderí de Caldes de Montbui (2015)
- La segona de l'escola Ciutat Comtal de Barcelona (2019).

Escola Ciutat Comtal de Barcelona 2019

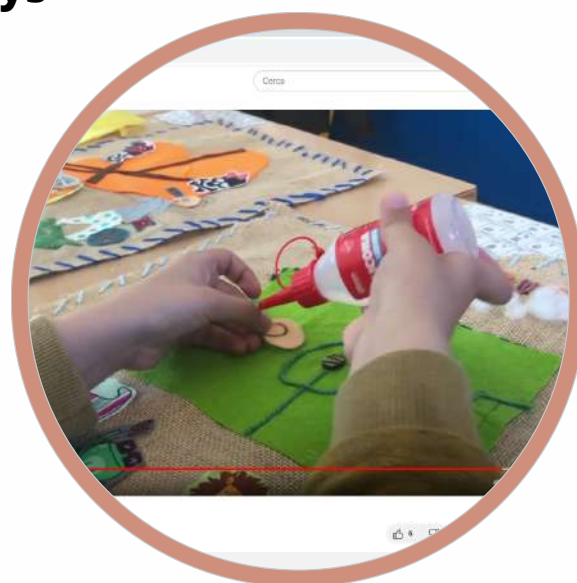
Escola El Calderí de Caldes de Montbui 2015

Primer dibuixem el dibuix en un paper [...] Una cosa que ens ha passat i que ens ha fet tristos o contents.

Alumne 4 anys

Reflexions avaluatives:

La visualització dels vídeos permet tenir una imatge mental i ajudar a planificar futures tasques. L'alumnat mostra sorpresa en observar la similitud de la seva tasca encomanada. Amb aquest exercici les i els aprenents saben què s'espera d'ells i elles. Preguntes senzilles en cercle ajuden a expressar el que s'ha visualitzat. Què t'ha agradat? Què t'ha cridat l'atenció?

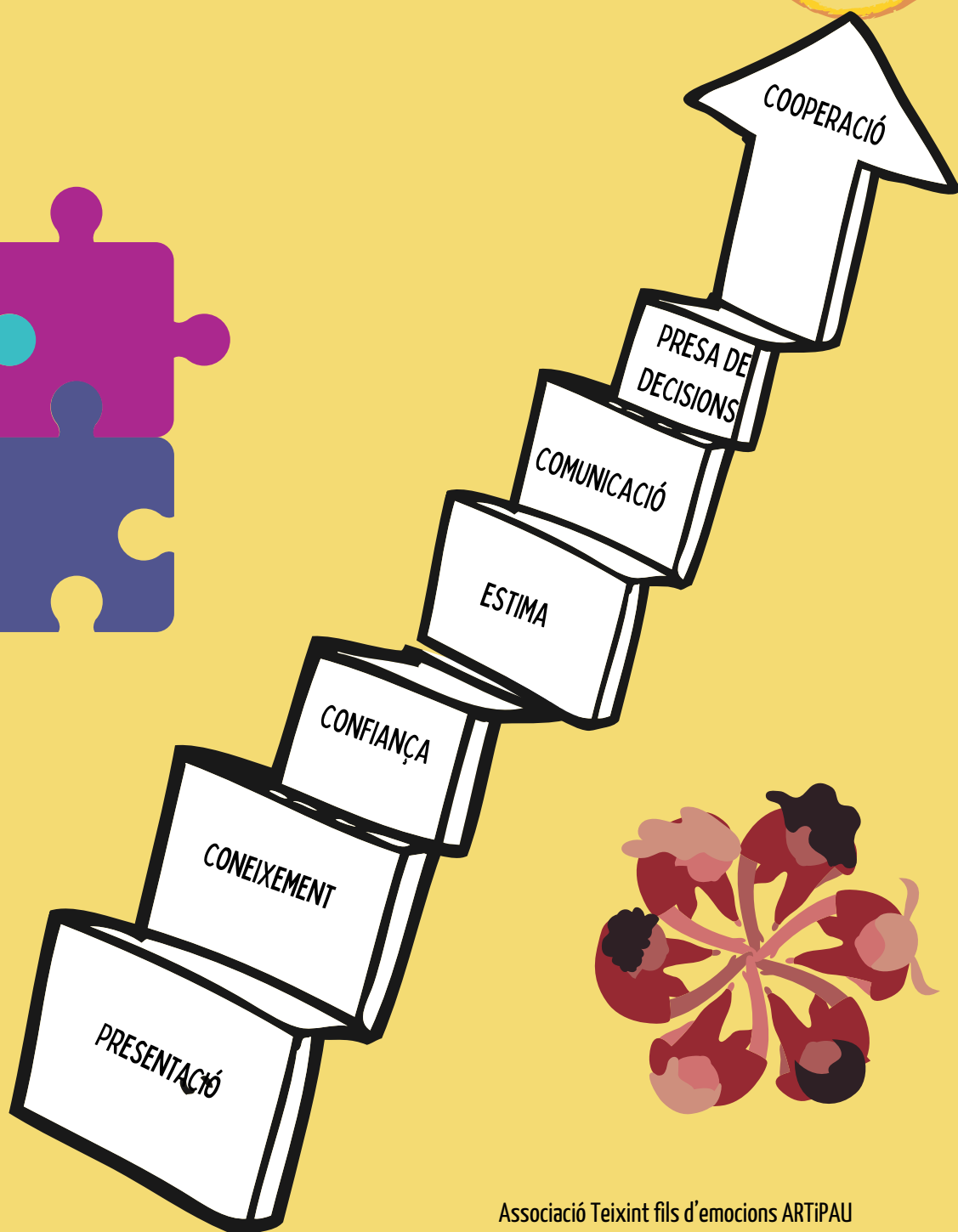

3

FASE PROCÉS CREATIU

- **Explorar sense judici**
- **Connectar amb la nena interior**
- **Cercles de diàleg experiencials i reflexius**

Grups transformadors
cohesionats i integrats
des de la diversitat

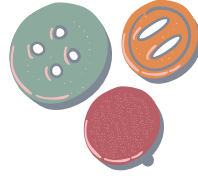

**NO HI HAURIA
CREATIVITAT SENSE LA
CURIOSITAT QUE ENS
MOU I QUE ENS POSA
PACIENTMENT
IMPACIENTS DAVANT
DEL MÓN QUE NO VAM
FER, A QUI CREIXEM
AMB UNA COSA QUE
FEM.**

PAULO FREIRE

FASE PROCÉS CREATIU

La fase del procés creatiu implica:

- Reconèixer l'art com a forma d'expressió per excel·lència.
- L'art com a llenguatge inclusiu.
- Des del primer moment les decisions les pren l'alumne.
- El facilitador/a acompanya, escolta, fa preguntes perquè l'altra pugui escoltar-se.
- El/la mestre és un facilitador i respira la calma d'acompanyar a les persones. Les reconeix des d'una altra mirada, i també es reconeix a sí mateix/a.
- Escoltar la veu dels infants i acompanyar les pors, les inseguretats afavorint i transitant les emocions per obrir nous camins.
- Cada persona és un trajecte que acompanyats pel grup i en espais segurs es dona la comunicació sense paraules.
- El silenci com a llenguatge per a ser escoltat.
- Totes les obres artístiques són vàlides. Deixem el judici de banda. Apreciem i valorem el procés de cada persona.
- Socialització en cercle de l'experiència viscuda durant el procés de creació.
- L'obra artística pot ser modificada, canviada, ampliada, transformada segons l'autora.
- Pot ser una obra efímera o no.
- És una obra dinàmica.

CLAUS PER TREBALLAR EL PROCÉS CREATIU

- Observar amb atenció el procés de cada persona sense judici
- Canviar la perspectiva
- Posar en pràctica la tècnica dels quatre passos
- Mirada oberta a crear sense judici.
- Respectar. Expressar idees, cometre errors o pensar diferent...Transformar els errors. o equivocacions. No hi ha errors. Aprenentatge de l'error com a font d'inspiració.
- Fomentar la imaginació i l'espontaneïtat
- Escoltar-se, ser pacient
- Obrir espais de temps sense pressa
- Descobrir i escoltar la intuïció, deixar-se portar jugar amb ella.

ART & CULTURA DE PAU -PROVENCÍO

L'art es converteix en un llenguatge on les expressions verbals ocupen el lloc per dir allò impensable, allò que **no parla però que és parlat**. La persona es comunica a nivell artístic (plàstic, musical, dansat...) i després pot elaborar-se a nivell verbal. Cadascú utilitza el seu llenguatge perquè la comunicació sigui **efectiva i afectiva**, respectant l'elecció de cada persona.

Produccions imaginàries. Treballar a partir de la imaginació sense suggerir els continguts, utilitzant diferents suports per mitjà de personatges tèxtils, titelles, metàfores, un animal, un conte...

Comunicació de la interioritat: processos creatius individuals i comunitaris que obren espais de diàleg creatiu i ofereixen l'oportunitat a les persones a retrobar-se amb si mateixes i les altres persones de forma conscient.

Ús de l'art per construir un entorn psicosocial saludable en diversos escenaris (infants, joves, gent gran, adults, reconstrucció teix social, violència, salut mental..

COMUNITATS
RESTAURATIVES
CREATIVES
TRANSFORMADORES

COOPERACIÓ

PRESA DE DECISIONS

COMUNICACIÓ

CONFIANÇA

APRECI/ESTIMA

CONEIXEMENT

PRESENTACIÓ

Actividades de
Sensibilización:
PROVENCÍO

SEMBRAR
CO-CREAR
COLLIR

Font: Associació Teixint fils d'emocions ARTIPAU
<https://www.teixintfilsdemocions.com/>

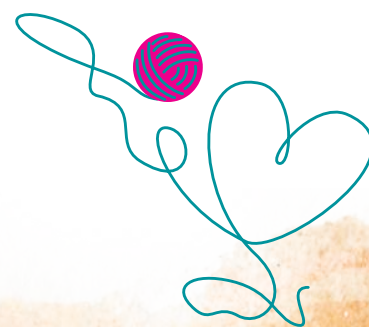
"Les robes i teles que volíem llençar, ara tindran un sentit en la nostra obra. Obrim Espais de seguretat i creativitat. Tot és possible, cada persona decideix què vol dir i què vol callar."

Neus Bartrolí

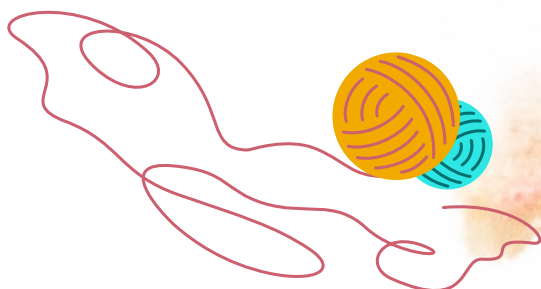
La fase de procés de creació és el moment per cosir l'arpillera.

Segons Graham Wallas, les quatre fases del procés creatiu són: recerca o preparació, incubació, il·luminació i verificació. El seguiment d'aquestes fases, d'alguna manera, permet al màxim desenvolupar la creativitat.

IDEES PRÀCTIQUES

- Fer una llista a través del brainstorming
- A vegades val la pena jugar-se-la
- Observar amb atenció
- Canviar la perspectiva
- Posar en pràctica la tècnica dels quatre passos
- Respectar. Expressar idees, cometre errors o pensar diferent...
- Fomentar la imaginació i l'espontaneïtat
- Escoltar, ser pacient i donar temps
- Descobrir, jugar i aprendre dels errors

EXPERIÈNCIA TFE AULA INFANTIL

En aquesta fase es desenvolupen les creacions arpilleres.

Els orígens: Què és una arpillera?

Es tracta d'una tècnica tèxtil de tradició folklòrica que té els seus inicis a un grup de brodadores l'Illa negra, ubicada al litoral central de Xile.

Al llarg de la història l'ús del treball tèxtil ha servit, entre altres coses, com a mitjà d'expressió per comunicar diferents realitats, individuals o col·lectives, viscudes en diferents contextos i períodes de temps.

Costa una mica però s'ha de tenir paciència. M'ho podré emportar a casa?

Alumne 5 anys

*A poc a poc. Amunt, avall...
M'ajudes a fer el nus del fil amb l'agulla, si us plau?*

Alumne 5 anys

El treball realitzat majoritàriament per dones a través de diferents tècniques -com teixir, cosir, brodar, fer punt...- és un punt d'inflexió de problemàtiques estretament lligades a la realitat política del país (conflictes armats, situacions de repressió i de vulneració dels drets humans, situacions de violència, etc) però també permeten plasmar diferents situacions quotidianes com els omnis i els desitjos.

L'arpillera és una roba poc suau.

Alumne 5 anys

1

LES CREACIONS ARPILLERES

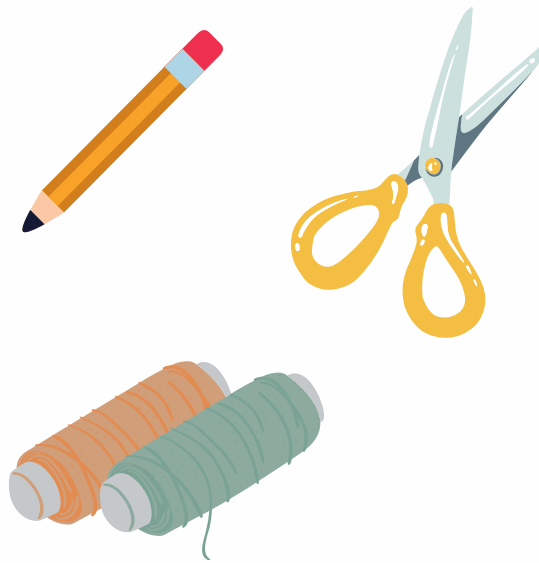
INFORMACIÓ DE L'ACTIVITAT

Durada:

- 4 sessions d'una hora

Material:

- paper blanc A4
- goma
- llapis
- maquineta
- agulla
- arpillera
- teles
- fils
- tisores
- celos

Objectius:

- Plasmar un record emocional amb la tècnica de l'arpillera.

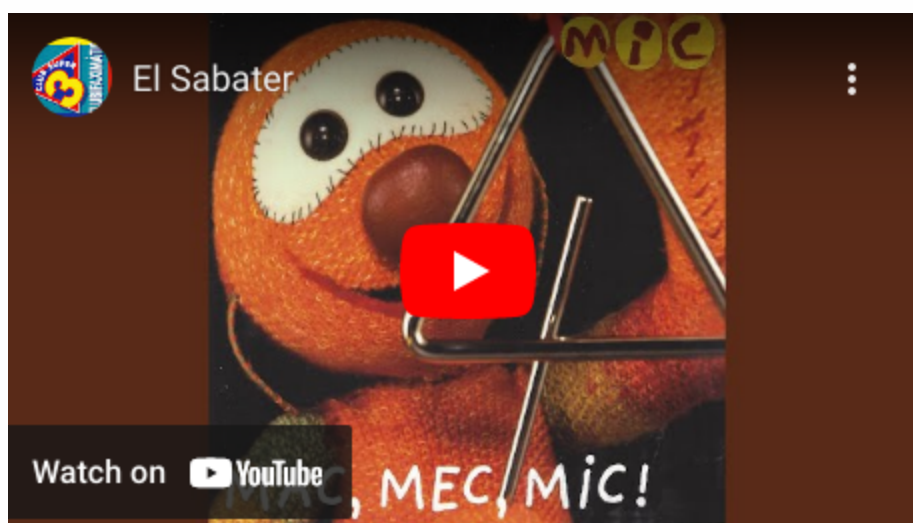
Desenvolupament:

- Primer, de forma individual es fa un esbòs del dibuix amb llapis i paper blanc A4.
- Segon, es fa una llista del material necessari i;
- Tercer, iniciar les produccions. Aquesta tercera part s'organitza en varies sessions.

MÚSIQUES INSPIRADORES

Durant les sessions de cosir arpilleres els i les alumnes han pogut escollir cançons per afavorir el procés d'aprenentatge des d'un altre llenguatge artístic per experimentar la consciència corporal i les emocions.

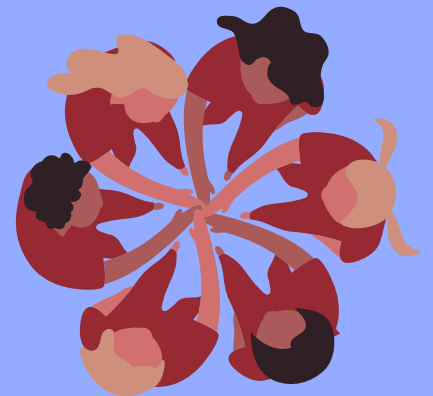
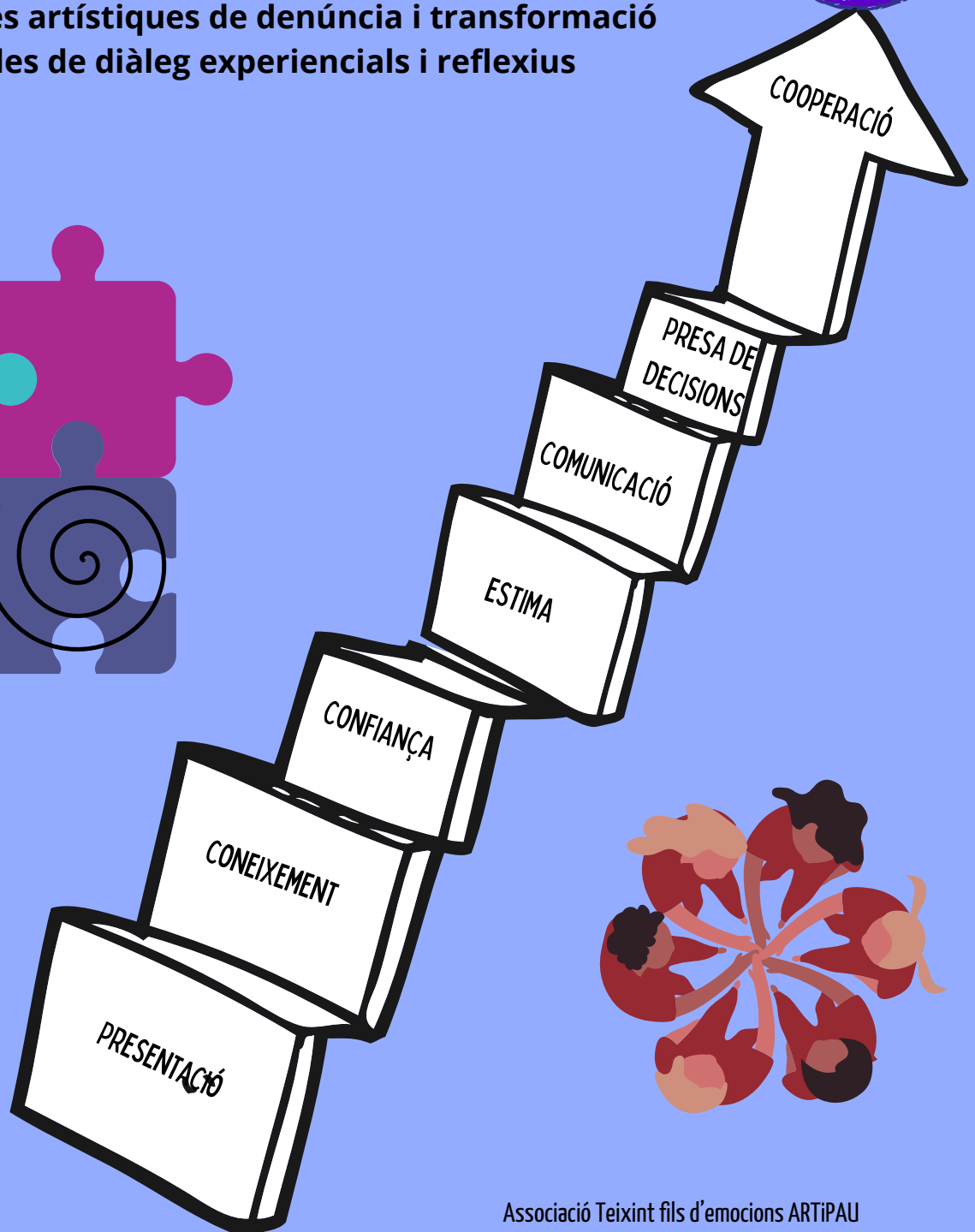

4

FASE PROJECCIÓ SOCIAL

- Celebrar en comunitat
- Visibilitzar les obres artístiques
- Transformació social
- Obres artístiques de denúncia i transformació
- Cercles de diàleg experiencials i reflexius

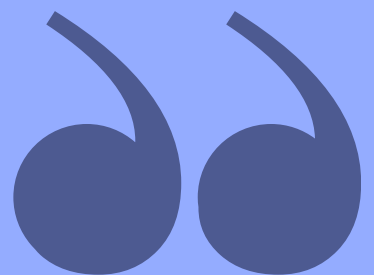
Grups transformadors
cohesionats i integrats
des de la diversitat

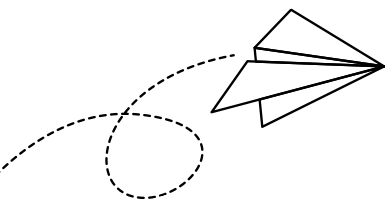

**NO S'HA DE TÉMER RES
A LA VIDA, NOMÉS
INTENTAR
COMPRENDRE.**

MARIE CURIE

FASE PROJECCIÓ SOCIAL

La fase de projecció social conté activitats per compartir i celebrar amb la comunitat el procés realitzat i els seus resultats.

- Compartim amb la comunitat el procés viscut i els resultats
- Celebrem en comunitat l'experiència
- Visibilització del treball realitzat. Mostrem les arpilleres i allò que expliquen, allò que volem denunciar & transformar.
- Integrem la comunitat en aquest procés de teixir-nos junts, tan pels intercanvis que hagin pogut sorgir en el procés, com per les activitats de mostra i celebració dels resultats.
- Espai de celebració comunitària
- Espai per potenciar la cura dels actors de la comunitat.
- Espais de convivència vs coexistència
- Recuperar i resignificar espais públics (places, centres cívics, espais naturals...)
- Espai públic per denunciar i proposar canvis transformadors educatius i socials des dels llenguatges artístics
- Espais de comunicació públics
- Altres escoles/grups poden visitar l'exposició, fer intercanvis, xarxa, exposicions, debats...

Teixir històries i narratives tèxtils personals i comunitàries des de la denúncia & proposta transformadora a partir de cada context (escolta de les necessitats).

La línia de projecció social correspon a una elaboració conceptual i pràctica com a guia i orientació d'acord amb els objectius i propòsits del projecte.

En el nostre cas, en aquesta experiència l'àmbit de projecció és la pròpia aula del grup classe, les famílies i la comunitat educativa.

La finalitat és establir processos d'interacció i inclusió dels aspectes tractats.

En algunes ocasions aquest procés també ajuda a manifestar la presència de problemàtiques a la vida social i cultural.

CLAUS PER TREBALLAR LA PROJECCIÓ SOCIAL

- Celebrar en comunitat
- Espais de pensament crític (denúncia i propostes de millora i transformació)
- Oferir espais de reflexió social i voluntariat
- Educació contínua
- Ús del feedback
- Esperit emprenedor com a generador de noves oportunitats.
- Aprofitar els moments de socialització i transferència de coneixements.

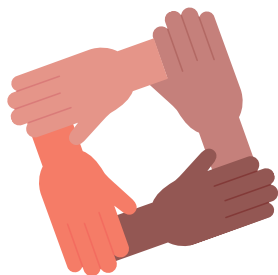

EXPERIÈNCIA TFE A L'ÀULA D'INFANTIL

En aquesta fase es desenvolupen dues activitats:

- Com ha anat?
- La presentació final

La fase de projecció social inclou aquelles activitats que vinculen la tasca acadèmica amb la realitat a l'aula i, per tant, es fa necessari parlar dels conceptes de la responsabilitat social i la comunitat com a pilars de l'existència humana.

Com ha anat?

Com podem fer partícips els infants del seu procés d'assoliment del treball? És important aquesta regulació dels aprenentatges, que siguin conscients del moment en que estan i llavors poder saber què han de fer per millorar.

Amb aquesta activitat la mestra anima a l'aprenent a reflexionar i acolorir de forma individual un semicercle com a instrument d'avaluació formativa i formadora sobre els indicadors operatius del projecte. Ens serveix per a que cadascú reflexioni, parli i estableixi una valoració el seu treball durant el procés.

*M'ha agradat molt fer el projecte.
He tingut forces idees.*

Alumne 5 anys

El primer que fem és recordar els criteris d'avaluació en una conversa en gran grup allò important important per valorar del treball que hem dut a terme destacant-ne una paraula clau en negreta. En són 4 i els trobarem explicats a l'explicació de l'activitat en qüestió.

La puntuació de cada criteri va de l'1 al 4, coincidint amb els nivells d'assoliment: 1 punt novell, 2 punts aprenent, 3 punts expert, 4 punts nivell avançat.

Ha arribat a casa i ens ha dit que ha cosit i que li ha agradat molt.

Pare d'alumne de 5 anys

El següent pas és l'autocrítica en la que amb l'ajuda de la mestra cal arribar a acords per tal de valorar el propi treball, amb un bon ús del llenguatge i argumentant la puntuació de cada criteri.

I és que no és fàcil arribar a acords perquè de vegades costa acceptar la part de responsabilitat de cadascú, ser-ne conscients fa que els infants es comprometin més amb els seus companys i amb els objectius per a assolir dins del grup.

Un cop arriben els acords cadaascú es puntuada criteri pintant el nombre de segments corresponents. A l'observar-los veiem que com més superfície ocupa el semicercle millor és la valoració del propi treball.

La presentació final

És el moment per poder explicar i difondre les creacions arpilleres a l'aula. Gràcies al contacte cara a cara es dona vida a les idees, podent respondre preguntes, dubtes i podent demostrar les coneixements. És important conèixer el públic per poder elaborar un bon discurs.

L'assaig i l'ús de diapositives són dos dels grans aliats que ens acompanyen en aquest punt de la programació.

És una gran iniciativa per atendre la diversitat i difondre el treball del curs fet a la nostra escola.

Cap d'estudis

*És un projecte molt interessant que ha de tenir cabuda al centre.
Molt xulo. Bona feina!*

Mestra de primària

1

COM HA ANAT?

INFORMACIÓ DE L'ACTIVITAT

Durada:

- 20 minuts

Material:

- semicercle
- llapis de fusta

Objectius:

- Acolorir el semicercle com a instrument d'avaluació formativa i formadora sobre els indicadors operatius del projecte.

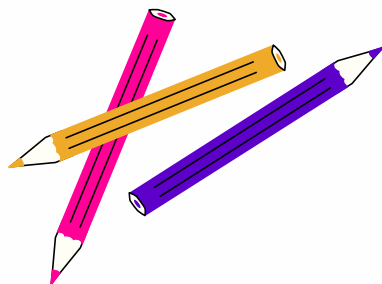

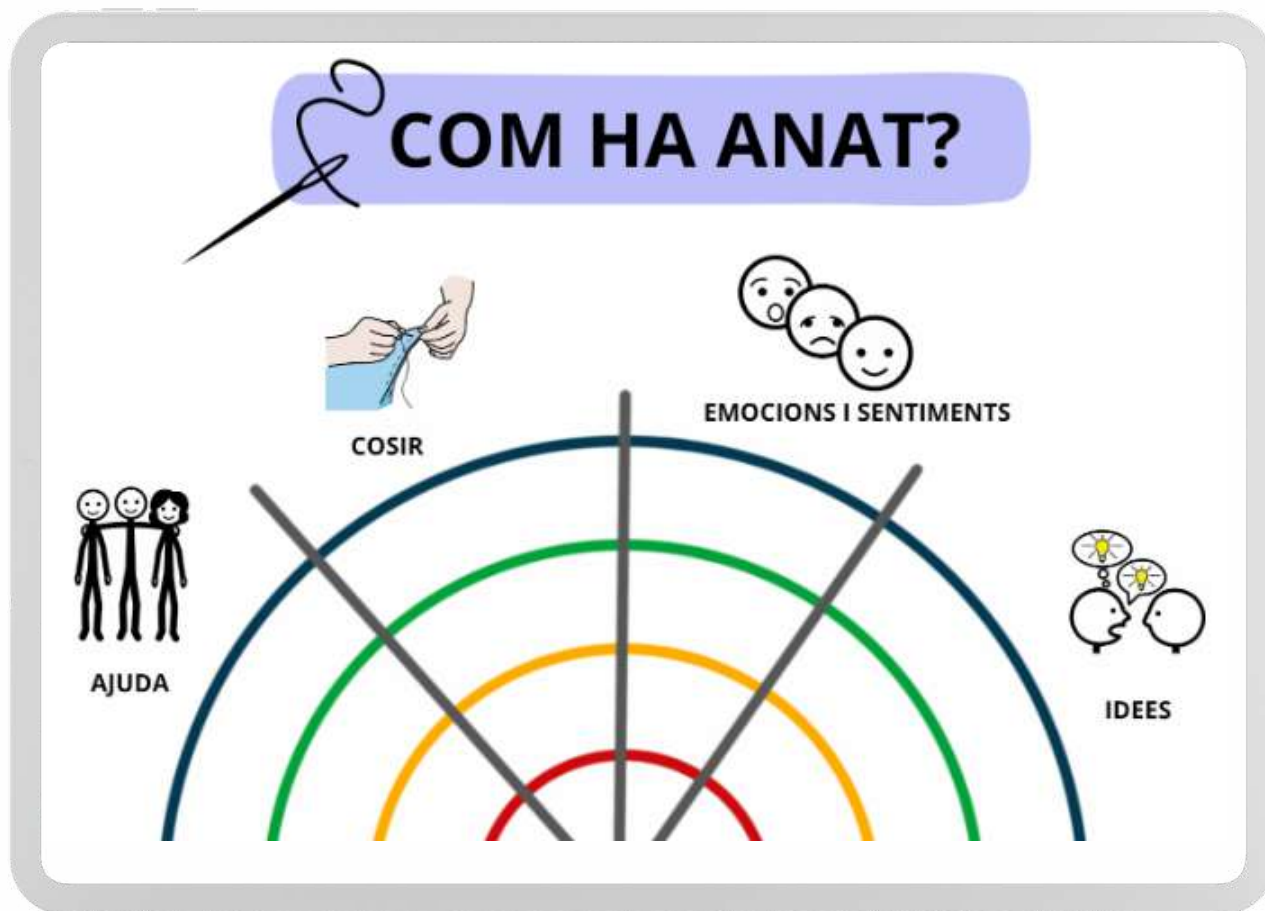
Desenvolupament:

Cada alumne ha d'autoavaluar-se segons cada un dels quatre ítems relacionat amb el criteri d'avaluació corresponent i representat amb una icona per facilitar-ne la seva comprensió.

Reflexions avaluatives:

De forma individual cada aprenent pensa, de l'1 al 4, essent 1 la mínima puntuació i 4 la màxima, si aquell ítem s'ha dut a terme de forma molt o poc continuada. Es tracta d'un material visual que facilita l'autoregulació i també els processos de coavaluació i heteroavaluació.

Models del semicercle d'autoavaluació

2

LA PRESENTACIÓ FINAL

INFORMACIÓ DE L'ACTIVITAT

Durada:

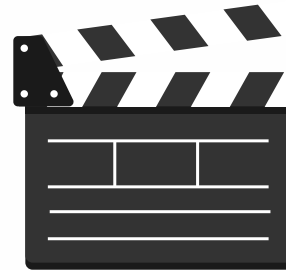
- 30 minuts

Material:

- tablet o dispositiu mòbil

Objectius:

- Explicar i difondre les creacions arpilleres a través d'una presentació oral.

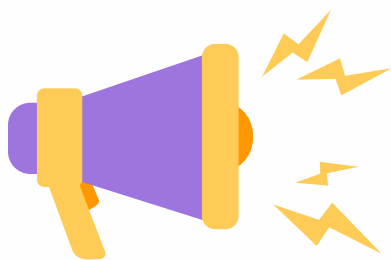

Desenvolupament:

L'alumnat se centra en l'explicació del procés de construcció de les arpilleres del projecte escolar. Els nens i les nenes del Torres Jonama teníem clar que volíem explicar tot allò après, i per fer-ho vam fer una pluja d'idees sobre com podríem fer difusió del projecte. Finalment vam decidir fer un vídeo explicatiu.

Reflexions avaluatives:

El fet de preparar i haver d'explicar l'experiència viscuda genera sentiments: entusiasme, vergonya, felicitat... Poder mostrar-se tal i com són i demostrar que amb esforç i constància que tot és possible. Per aquesta activitat es posa èmfasi en la dicció i la competència digital.

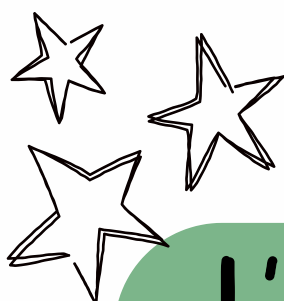
TESTIMONIS

Hi heu treballat molt i us
ha quedat molt bonic.

Tutora I5A

A 1r també vull
cosir.

Alumne 5 anys

**L'ÚNICA COSA QUE NO SURT
ÉS AQUELLA QUE DEIXES
D'INTENTAR**

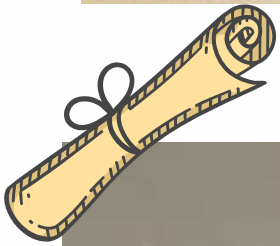
PRESENTACIÓ DE LES ARPILLERES

ANEM A COSIR!

Escola Torres Jonama
Palafrugell

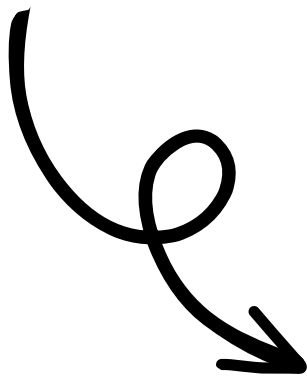

3. EXPERIÈNCIA TRANSFORMADORA

3.1 ÀMBIT D'ACTUACIÓ I ENCAIX CURRICULAR

- Escolta i observació de necessitat d'ampliació curricular d'acord amb les capacitats descrites al Decret 21/ 2023 de 7 de febrer d'ordenació dels ensenyaments de l'educació infantil.
 - Perfils amb altes capacitats de tipus I amb precocitat al **grup classe d'15A** de l'**Escola Torres Jonama de Palafrugell**.
- Programació de sessions durant el 2n trimestre
- Projecte "Anem a cosir!"

3.2 OBJECTIUS D'APRENENTATGE

Per aquests projecte es concreten un total de **set objectius**:

Fomentar la comunicació assertiva, l'empoderament i el pensament divergent.

- Incidir en la motricitat fina i la coordinació visual motora.
- Potenciar l'autoestima, la tolerància a la frustració i la sensació de benestar.
- Participar de forma activa.
- Fomentar l'esperit crític.
- Obrir espais d'inclusió entre iguals
- Potenciar la creativitat dels infants
- Treballar en cercles basats en la igualtat i el respecte mutu.

3.3 CRONOGRAMA D'ACTIVITATS

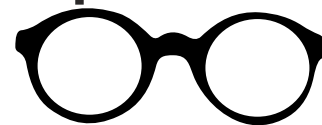
El cronograma té cabuda en el projecte i ens ajuda a descriure les activitats programades en relació amb el temps en el que es desenvoluparan.

FASES	TEMPORALITZACIÓ	ACTIVITATS DESENVOLUPADES
SENSIBILITZACIÓ	febrer-març	<ul style="list-style-type: none">• 2 FEBRER: La frase mensual• 9 FEBRER: El cercle de diàleg: m'agrada/no m'agrada• 23 FEBRER: L'animal que més m'agrada• 2 MARÇ: La dinàmica del Lazarillo de Tormes• 9 MARÇ: Els exercicis de respiració
MOTIVACIÓ	març-abril	<ul style="list-style-type: none">• 16 MARÇ: Les experiències TFE• 23 MARÇ: El ritme mans puny• 13 ABRIL: La dinàmica de dansar amb fils• 20 ABRIL: El taller de costura creativa
PROCÉS CREATIU	maig	<ul style="list-style-type: none">• Les creacions arpilleres
PROJECCIÓ SOCIAL	juny	<ul style="list-style-type: none">• 1 JUNY: Com ha anat?• 8 JUNY: La presentació final

3.4 AVALUACIÓ

L'avaluació comporta un procés complex obtenir informació útil amb la finalitat de formular judicis de valor i al mateix temps servir de guia per tal de prendre decisions (Sanmartí, 2020).

L'avaluació del projecte "Anem a cosir" destaca:

En primer lloc, **la relació dels objectius didàctics i els criteris d'avaluació**. Se'n descriuen 4:

- 1** Fomentar la comunicació assertiva, l'empoderament i el pensament divergent.
 - Per aquest primer objectiu es concret un primer criteri d'establir vincle de companyonia a través d'una relació convivencial d'ajuda mútua.
- 2** Incidir en la motricitat fina i la coordinació visual motora.
 - Per aquest segon objectiu es concreta el criteri d'entrenar-se en la tècnica de cosir arpilleres amb moviments precisos i controlats.
- 3** Potenciar l'autoestima, la tolerància a la frustració i la sensació de benestar.
 - Per aquest tercer objectiu es concreta el criteri d'expressar les pròpies emocions verbalitzant com em sento amb un vocabulari adequat.
- 4** Participar de forma activa.
 - Per aquest quart objectiu es concreta el criteri de mostrar interès aportant idees.

En segon lloc, els **indicadors d'avaluació**. Un indicador és una mesura referida a un aspecte o dimensió de la realitat com a marcador per orientar-ne la seva comprensió. En el nostre projecte en destaquen de dos tipus: els quantitius i els qualitius.

Quantitatius

- n° d'arpilleres/alumnat: 1
- n° d'arpilleres/totals: 2
- n° d'activitats col·lectives: 6
- n° d'activitats de provenció i cultura de pau: 5

Qualitatius

- temes (família, amicitat, sentiments, natura, animals...)
- expressió i producció orals i artístiques
- anàlisi DAFO (Humphrey, 1960)

En tercer lloc, **els instruments d'avaluació**. Els instruments d'avaluació són mitjans per aconseguir les diferents finalitats que promouen la regulació dels aprenentatges. D'aquesta manera ens permeten (Sanmartí, 2020):

- **Compartir els objectius d'aprenentatge i els criteris d'avaluació.**
- **Proporcionar bastides i orientacions que permetin identificar els elements i les accions clau per dur amb èxit una tasca i seguir consolidant els aprenentatges (el que denominem planificar l'acció).**
- **Aprendre significativament si s'incorporen en un context útil per l'aprenent.**
- **Promoure la reflexió per afavorir l'enriquiment mutu, per facilitar la superació de les dificultats i prendre consciència dels aprenentatges.**
- **Entendre que l'error forma part del procés d'aprenentatge. tot facilitant noves oportunitats per poder aplicar el que es va aprenent.**

En el projecte "Anem a cosir" destaca:

A NIVELL DE CENTRE

- l'anàlisi DAFO

A NIVELL D'AULA

- semicercle d'autoavaluació
- diari docent amb la descripció del procés a través de la observació directa

PORTES I FINESTRES PER SEGUIR.... reflexionant, compartint i aprenent (Rosa Sensat, 2023).

3.5 VALORACIÓ. PUNTS FORTS I PUNTS FEBLES

L'Anàlisi DAFO és un mètode de planificació estratègica per a avaluar les **Debilitats, Amenaces, Fortaleses i Oportunitats d'un projecte**. Consisteix en una anàlisi que diferencia entre els factors interns i els factors externs.

FACTORS INTERNS

- Debilitats
- Fortaleses

FACTORS EXTERNS

- Amenaces
- Oportunitats

DEBILITATS

- Es pot donar una fase de bloqueig durant el procés.
- Cal assegurar barreres que no permetin l'accessibilitat a l'aprenentatge.
- Es pot seqüenciar la distribució de les sessions des de principi de curs.
- Poca competència social per part de l'alumnat.

AMENACES

- Manca de reconeixement local i/o global.
- Poca participació de la comunitat educativa per falta de temps.
- Augmentar la coordinació per augmentar i millorar la candelització

FORTALESES

- Projecte interdisciplinari amb possibilitat de creixement.

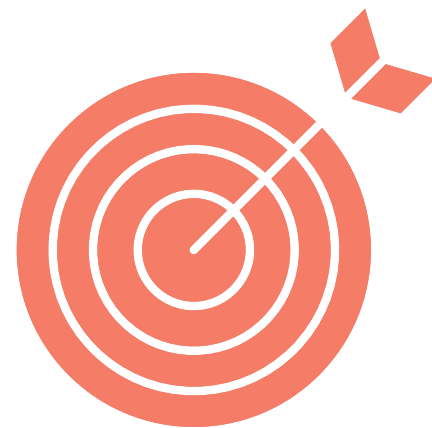
OPORTUNITATS

- El marc de l'escola inclusiva avui demana un projecte d'aquestes característiques d'acord amb les necessitats socials.
- Difusió a través de diferents mitjans de comunicació.
- Conjuntura econòmica del PMOE PROA+

3.6 IMPACTE PSICOSOCIAL

EN EDUCACIÓ PER LA PAU ÉS MOLT IMPORTANT PASSAR A L'ACCIÓ, TANT PER PROMOURE LA PAU MÉS ENLLÀ DE [...] L'AULA, COM PER TREBALLAR DES DEL CONEIXEMENT DE DIVERSES TEMÀTIQUES.

Qualsevol **projecte d'educació per la pau** ha d'incloure acció per la pau (difusió i sensibilització en la nostra comunitat o més enllà d'aquesta, incidència en els adults amb responsabilitats comunitàries a petita o gran escala, generant canvis personals d'actituds i comportaments amb repercussió directa en el grup classe (Huertas i Bartolí, 2022 a Experiències de pensament crític a l'aula, (1) Conflictes armats i ecofeminisme).

En el moment que es desencadenen conseqüències emocionals, actitudinals i de pensament fruit d'un conflicte ens referim a una experiència transformadora d'impacte psicosocial.

El disseny per projectes implica de forma immediata una metodologia globalitzada que, per un costat, afavoreix el treball horitzontal i en xarxa per millorar les pràctiques educatives. Per altra costat, promou la reflexió i el debat. El projecte "Anem a cosir!" té incidència en dues dimensions: la personal i la social:

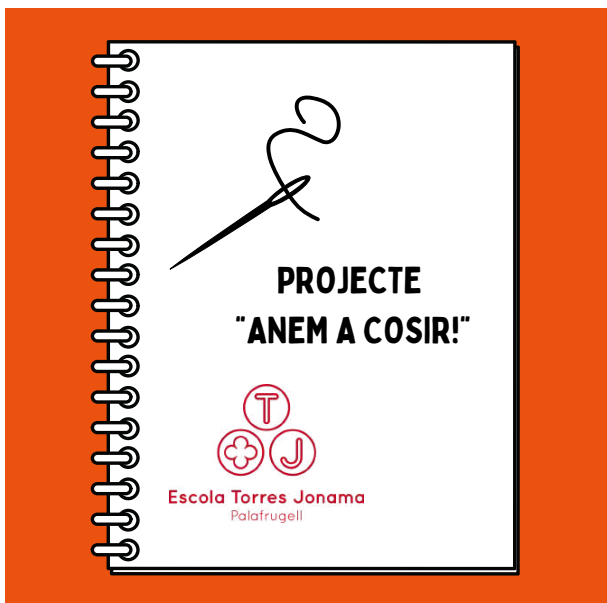
DIMENSIÓ PERSONAL

- **aprendre a aprendre**
- **empoderament**
- **tolerància a la frustració**
- **pensament divergent**

DIMENSIÓ SOCIAL

- **companyonia**
- **compartir**
- **debat**

Gràcies a la implementació del projecte "Anem a cosir" mitjançant la metodologia TFE a l'aula s'ha pogut avançar amb els infants en:

- El coneixement, escolta i difusió de les històries personals i col·lectives dels infants en altes capacitats.
- L'aprenentatge de l'escolta empàtica entre iguals.
- Es destaca la millora de la convivència pacífica en el grup que ha permès resoldre situacions dins l'aula sent els infants qui han pres les decisions i responsabilitat resolutiva.
- Aprofundiment de conceptes de la intel·ligència emocional intrapersonal (autoconsciència, control emocional, motivació) i la intel·ligència emocional interpersonal (empatia i habilitats socials).
- La motivació dels alumnes i la participació de les famílies quan els fills explicaven les experiències viscudes a classe.
- L'avaluació del projecte permet constatar que hi ha una millora en l'expressió de les emocions i els sentiments i una major tranquil·litat en la seva conducta a l'aula.
- L'aprenentatge personal com a docent i la incorporació d'una nova mirada com a facilitadora.

Només pel fet d'haver-hi dedicat temps i esforç ja val la pena.

Mestra infantil

**Nunca dejes de aprender,
porque la vida nunca deja
de enseñar.**

Cuadernos de Pedagogia

El treball a partir de la metodologia TFE ha permès confiar en la pedagogia de l'assaig-error. Històricament l'error ha sigut interpretat com una cosa dolenta; quelcom per evitar especilament dins l'aula. No obstant, equivocar-se és part de l'aprenentatge; inclús com a requisit per consolidar molts coneixements.

Per fer-ho, podem tenir en consideració una sèrie de factors:

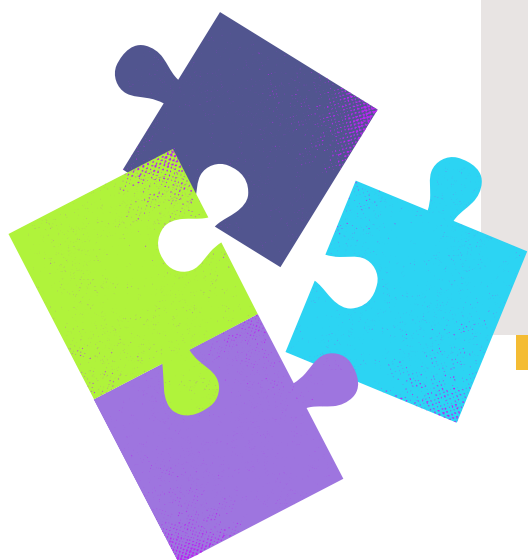
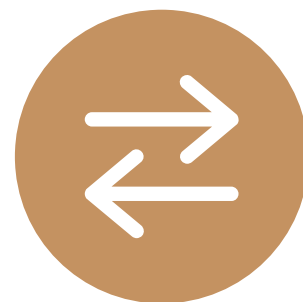

- Ambient de confiança per fomentar la participació.
- Feedback immediat per potenciar la reflexió i la capacitat de resiliència.
- No ridiculitzar donat que la por a equivocar-se va molt lligada a fer el ridícul.
- Analitzar l'error internament i la seva lògica per donar resposta a les necessitats detectades.

EL PAPER DE DOCENT FACILITADORA

La decisió de programar a través de la metodologia TFE d'alguna manera ha despertat noves maneres de pensar, de fer i actuar. Ja en l'actualitat, amb la inclusió i el creixement accelerat de les diferents TIC el context social ens demana un canvi de mirada entorn la funció docent. És per aquest motiu que la persona assumeix, més enllà d'impartir coneixements i ensenyar a un grup divers de persones. La docent facilitadora ha d'adoptar un rol centrat en la responsabilitat, la instrucció, la guia i l'avaluació; tenint en especial consideració l'aprenentatge significatiu (Ausubel, 1960).

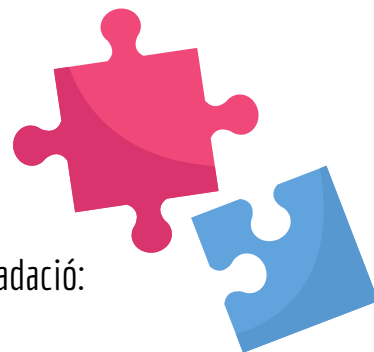
Hi ha una clara repercussió que, en termes d'adaptació i flexibilitat, planteja canvis estructurals, noves oportunitats i nous vincles.

Des d'aquest punt de vista per mitjà de l'orientació i de la inducció, l'acció docent té com a objectiu oferir a l'aprenent eines i pistes que l'ajudin a desenvolupar el seu propi procés d'aprenentatge, alhora que atengui els seus dubtes i les seves necessitats [...] Duran i Sagra (2000).

També resulta interessant vetllar per la creació de comunitats d'aprenentatge on poder compartir objectius comuns amb suport psicosocial, oferir retroalimentacions personalitzades -tantes com siguin necessàries tant si provenen de la part facilitadora com de la comunitat d'aprenentatge- i accés a fonts d'informació (conte, text, imatge...) en diferents escenaris educatius.

3.7 REPTES DE FUTUR

Acabat el projecte es concreten **tres reptes** de futur amb tres nivells de gradació:

AULA

El qüestionari a les tutories

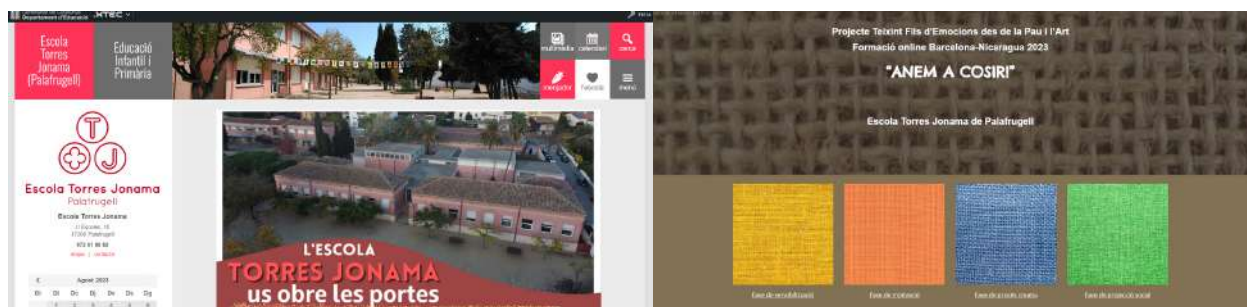
El projecte s'ha conclòs amb alguna proposta d'acció concreta? Resulta imprescindible establir una relació entre els petits conflictes que apareixen a l'escola i buscar-hi solució abans valorant el seu impacte a nivells socials superiors.

CENTRE

El portal web i el Google Sites

És molt interessant fer difusió del projecte a nivell d'escola i a l'entorn per donar a conèixer maneres de pensar, fer i actuar; captar l'atenció del públic, presentar canvis...

COMUNITAT

La xarxa amb altres organitzacions

Val la pena contactar amb entitats que estiguin treballant per la pau i la justícia al territori perquè expliquin i comparteixin experiències enriquidores.

Catalunya i el món; el món i Catalunya,

Associació Teixint fils d'emocions ARTiPAU

<https://www.teixintfildemocions.com/>

4. ANNEXOS

LA PAUTA D'OBSERVACIÓ

Què és una pauta d'observació?

La pauta d'observació en espai comunitari és un instrument complementari i idoni per fer el seguiment de les conductes individuals i col·lectives davant de les situacions d'ensenyament-aprenentatge i incidir en el desenvolupament de les capacitats dels infants. Hi ha quatre criteris a tenir en compte durant l'observació:

- Considerar a l'observador/a com un convidat a l'espai comunitari per part del facilitador-a.
- Passar el més desapercebut possible. Escriure sensacions agradables, desagradables o neutres.
- Registrar el que va passant, evitant emetre judicis o interpretacions de l'observat. Demanar permís per fer fotos, vídeos, registres de veu o testimonis.
- Es recomana utilitzar un llenguatge neutre a l'hora d'escriure/dibuixar el que s'observa. Una vegada finalitzada la sessió l'observador i el facilitador comenten i intercanvien com ha anat la sessió.

ANNEXOS: LA PAUTA D'OBSERVACIÓ

Model de la pauta d'observació

eep escala de cultura de pau UMB Universitat Autònoma de Barcelona

PAUTA D'OBSERVACIÓ EN ESPAI COMUNITARI

DADES GENERALS:

- Facilitadora o líder:
- Programa/Taller:
- Destinataris:
- Observador/a:
- Nº de participants:
- Data i hora:
- Activitat:

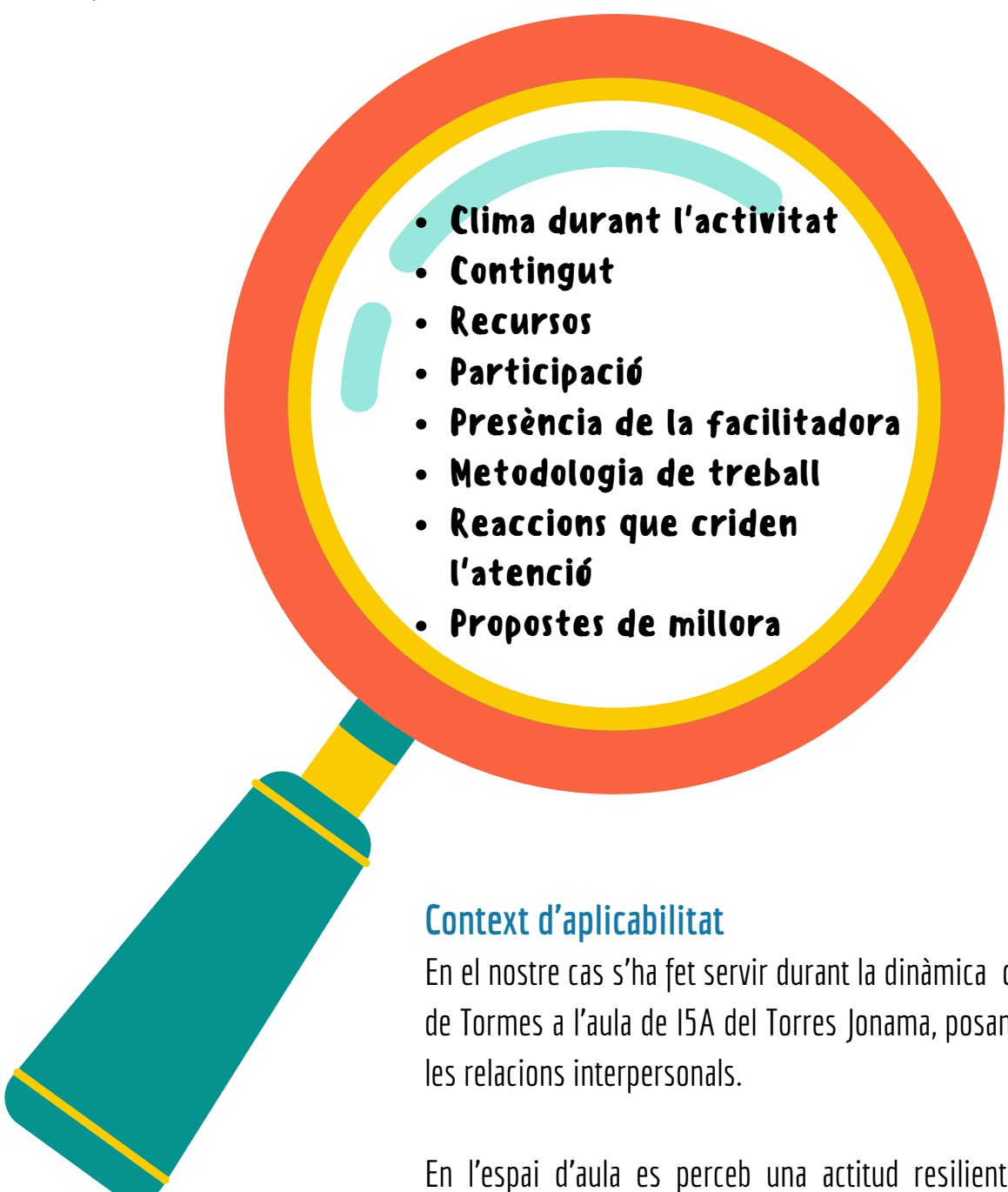
Ítems	Observacions directes	Frases-converses
Clima durant l'activitat		
Clima emocional que es respira i perceben els i les participants, tracte entre ells, diàlegs... Es pot preguntar a alguns/es participants amb una paraula o frase perquè manifestin com s'han sentit al finalitzar la sessió.		

Font: Associació teixint fils d'emocions ARTiPAU

Com s'ha utilitzat?

En aquest cas, es fa un anàlisi de l seu anàlisi es basa en la presència o absència de set ítems en dos moments: observacions (a través de fets, silencis, relacions, situacions, relació entre iguals, comunicació no verbal...) i frases-converses (a través del registre del que s'escolta sense emetre judici ni opinió en comunicació verbal):

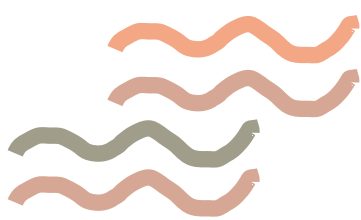
-
- **Clima durant l'activitat**
 - **Contingut**
 - **Recursos**
 - **Participació**
 - **Presència de la facilitadora**
 - **Metodologia de treball**
 - **Reaccions que criden l'atenció**
 - **Propostes de millora**

Context d'aplicabilitat

En el nostre cas s'ha fet servir durant la dinàmica del Lazarillo de Tormes a l'aula de 15A del Torres Jonama, posant el focus a les relacions interpersonals.

En l'espai d'aula es percep una actitud resilient. L'alumnat mostra capacitat de regular-se davant d'un perill físic. Hi ha moviments estàtics i dinàmics. A trets generals els aprenents esperen l'aprovació de la mestra facilitadora tot i anar guanyant autonomia a mesura que avança l'activitat.

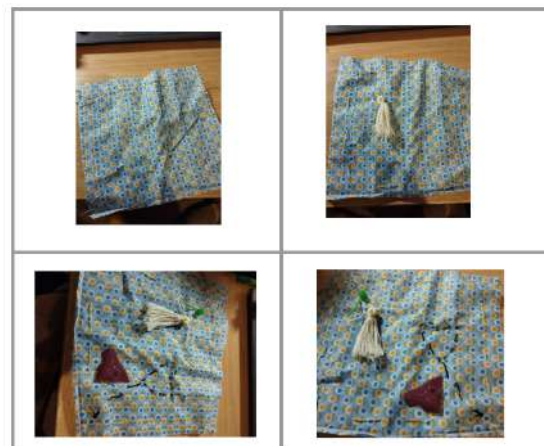

EL QUADERN DE BITÀCOLA

El quadern de bitàcola recull els materials i recursos del curs sobre la metodologia TFE. D'alguna manera permet recuperar tot el procés artístic experimentat durant la formació i la informació sense perdre-la.

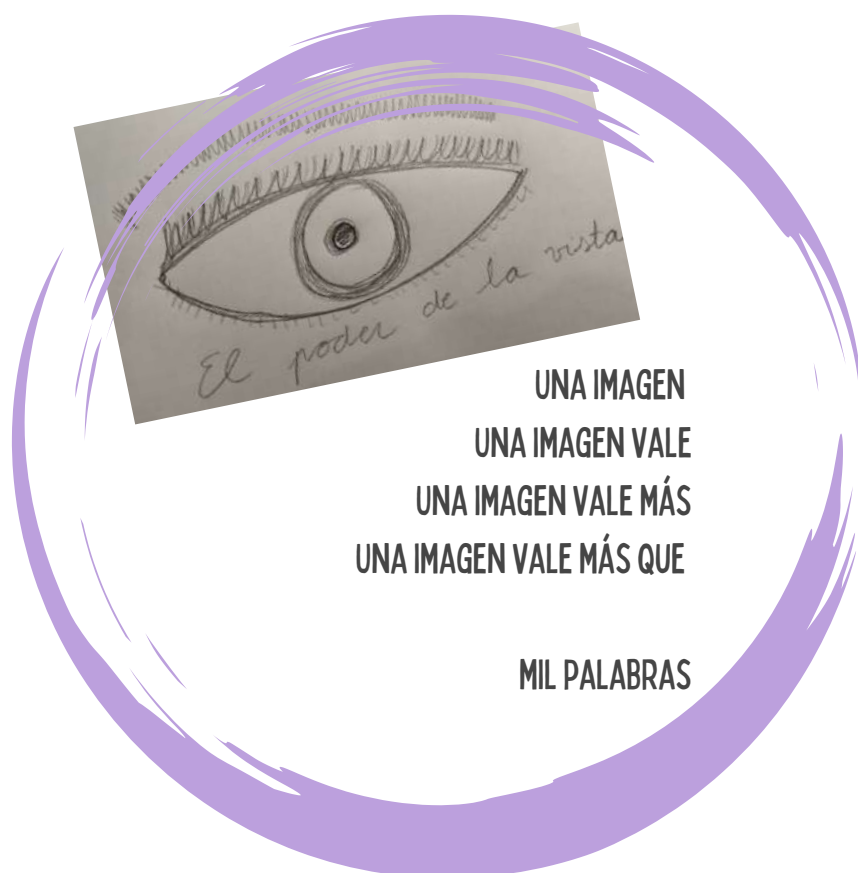
En aquest cas s'inclouen els tres mòduls del curs:

- a) Educació per la pau
- b) Metodologia Teixint Fils d'Emocions des de la Pau i l'Art
- c) Aplicació pràctica a l'aula i/o comunitat

ANNEXOS: EL QUADERN DE BITÀCOLA

A continuació es mostren alguns exemples recollits durant les sessions de formació del curs 2022-2023:

REPRESENTACIÓ PERSONAL DEL PATIMENT

ACTIVITAT: UBUNTU!

La palabra proviene de las lenguas Zulú y Xhosa. Surge del dicho popular «Umuntu, nigumuntu, nagamuntu» que en Zulú significa «una persona es una persona a causa de los demás». Ubuntu es una regla ética o filosofía sudafricana enfocada a la lealtad con las personas y a su manera de relacionarse.

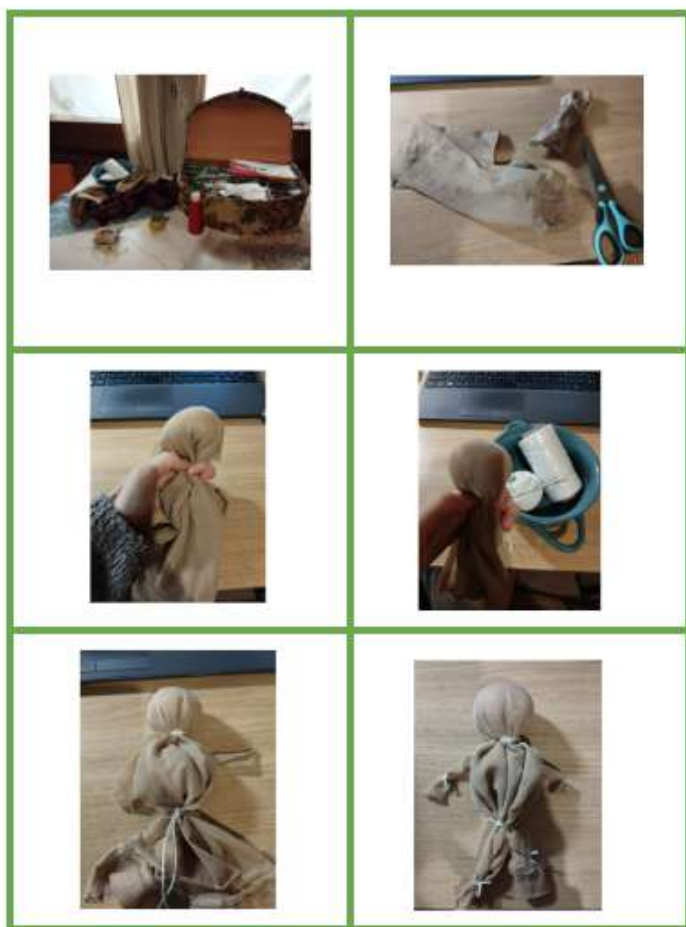
Per aprofundir consulta: "Arte & Provenció. Comunitats Creatives Restauratives Transformadores"

<<Estar en comunidad es mirar, escuchar activamente, compartir, estar disponible y velar por el bienestar de las personas.>>.

¿PROBAMOS?

Evidencias de la práctica de muñecas textiles

5. TRAJECTÒRIA TEIXINT FILS D'EMOCIONS

5.1 RECONeixEMENT I PROJECTES PREMIATS

ENTREGA XV PREMI DE PERIODISME SOLIDARI MEMORIAL JOAN GOMIS

L'obra periodística premiada "Teixint fils d'emocions" (2020), documental realitzat per l'Associació de Periodisme Fora de Quadre en el marc d'una iniciativa impulsada per l'Escola Cultura de Pau de la UAB, sobre un projecte portat a terme a l'Escola Ciutat Comptal amb l'objectiu de construir una comunitat educativa de pau.

Representants de Fora de Quadre, la ECP y de la Associació Teixint fils d'emocions ARTiPAU a l'entrega del premi Joan Gomis. Col.legi de Periodistes de Catalunya, 2021.

PREMI BALDIRI REIXAC IE BARNOLA "TEIXINT FILS D'EMOCIONS: "DOL I EMOCIONS"

A partir de la formació "Teixint fils d'emocions Barcelona-Hondures 2020" (Arpilleres: llenguatge artístic des de la pau), la Sandra i l'Amanda van participar amb el seu projecte de l'IE Barnola a la VI Trobada de Memorarte (narratives tèxtils).

Aquest projecte assessorat per l'associació teixint fils d'emocions ARTiPAU i l'Escola Cultura de Pau-UAB també van guanyar el premi Baldiri Reixach 2020 "El dol i les emocions".

PREMIS **BALDIRI**
2021-2022 **REIXAC**

**BALDIRITZA'T
I TRANSFORMA!**

FUNDACIÓ////**CARULLA**

Informa't a
fundaciocarulla.cat

Premis Baldiri Reixac

El dijous 19 de maig, el Jurat dels Premis Baldiri Reixac ha donat a conèixer les escoles guanyadores d'aquest reconeixement. L'IE Barnola és una de les experiències d'aprenentatge guardonades a...

 Institut Escola Barnola

**GUANYADORS
BALDIRI
EXPERIÈNCIES**

PREMIS **BALDIRI
2021-2022 **REIXAC****

Una nit màgica al bosc
Escola Cooperativa El Puig

El carrer Eugeni d'Ors es mou
Institut Escola Tres Fonts de les Corts

RefugiAR-TE
Escola Vedruna Ripoll

Teixint fils d'emocions. La pèrdua i les pors
IE Barnola

#Els Baldiri

FUNDACIÓ////**CARULLA**

Web per veure el projecte:

<https://www.teixintfilsdemocions.com/wp-content/uploads/2022/02/Projecte-TFE-IE-Barnola-2021-1.pdf>

Associació Teixint fils d'emocions ARTIPAU
<https://www.teixintfilsdemocions.com/>

5.2 ALTRES EXPERIÈNCIES COMUNITÀRIES

COMUNITATS CREATIVES, RESTAURATIVES I TRANSFORMADORES

TROBADA D'ARPILLERES DE TOTES
DE LES ESCOLES DEL MUNICIPI

Escoles de Palau Solità
11 de juny 20 de juny de 2014

Inicio Sobre Nosotras Nuestros Proyectos Publicaciones Donaciones Contacto

Tejiendo hilos de emociones,
paz y arte.

Formación online: Cataluña, Chile,
Colombia, Honduras. 2021.

«Cosiendo hilos de igualdad»

Honduras. Año 2019.

«Tejiendo hilos de
emociones y cohesión
social»

Escuela Ciutat Comtal. Barcelona.
Curso 2018-2019

«ARTiPAU: Tejiendo paz en
las aulas, jóvenes
construimos paz»

Instituto Euclides, Pineda de Mar,
Cataluña. Año 2019

«Arpilleras: memoria y
transformación del dolor»

Escuela de Cultura de Paz, UAB,
Barcelona. Año 2019

«Arpilleras: hilos y agujas
tejiendo conocimiento y
cohesión social»

Instituto Público Joan Corominas,
Pineda de Mar. Cataluña. Año 2016

«Tejiendo hilos de
emociones. Trabajo con
personas con
discapacidades»

Fundación Marpí, Pineda de Mar,

«Cosiendo lazos de amistad»

Instituto Monterrey, Tegucigalpa,
Honduras. Año 2016.

Associació Teixint fils d'emocions ARTiPAU
<https://www.teixintfilsdemocions.com/>

6. BIBLIOGRAFIA I WEBGRAFIA

BIBLIOGRAFIA

- Associació teixint fils d'emocions i cohesió social: Arpilleres (2020). ¿Qué hacemos? <https://www.teixintfilsdemocions.com>
- Barbeito C., et al. (2021). L'escala de provenció. Guia pràctica per abordar el conflicte amb perspectiva de gènere a l'aula universitària. Escola de Cultura de Pau.
- Bartroli Neus, Sanfeliu Alba, Dulcey Alba (2022). Guia Educativa Art & Provenció. Comunitats Creatives Restauratives Transformadores Associació Teixint fils emocions ARTiPAU. <https://www.teixintfilsdemocions.com/guias-educativas-2/>
- Caireta, M. i Barbeito, C. (2005). Introducción de conceptos: paz, violencia, conflicto. Cuadernos de educación para la paz. Escola de Cultura de Pau. Universitat Autònoma de Barcelona.
- Camerón, J. (2011). El camino del artista.
- Herbet et al., C. (2020). Navegando los vínculos entre el arte y la Paz
- Marquez, I. (2016). Violencia colectiva y salud mental. Capítulo 7: Coser vida en el aula. Una experiencia de prevención de violencia(s) a través de las arpilleras Ed.Grupo 5, Madrid (Espanya).
- Sanfeliu, A. i Caireta, M. (2005). La música como instrumento de educación para la paz. Cuadernos de educación para la paz. Escola de Cultura de Pau. Universitat Autònoma de Barcelona.
- Teixint fils d'emocions i cohesió social: Arpilleres (2023). Projectes de transformació social des de la pau i l'art. Inici. <http://donespauseguretat.cat/arpilleresescolapau/>

PER APROFUNDIR

- Revista ENS Sant Pol Projecte Arpilleres: https://www.santpol.cat/ARXIUS/antics/adjunts/ens_57.pdf
- Projectes educatius realitzats a partir de formacions en la metodologia Teixint fils d'emocions ARTiPAU. Premi Baldiri Reixach IES Barnola: <https://www.teixintfilsdemocions.com/proyectos-participantes-tfe/>
- Projecte Educatiu Escola Ciutat Comtal (Barcelona) Premi Joan Gomis Documental Teixint fils d'emocions-Fora de Quadre: <https://www.youtube.com/watch?v=lkadf1yVqq8>

WEBS INSPIRADORES

- <https://www.teixintfilsdemocions.com/proyectos-participantes-tfe/>
- <http://donespauseguretat.cat/arpilleresescolapau/>

QUADERNS EXPERIÈNCIES TEIXINT FILS EMOCIONS PRIMÀRIA, SECUNDÀRIA, DONES I ADULTS

DESCÀRREGA
GRATUÏTA
MÉS MATERIAL

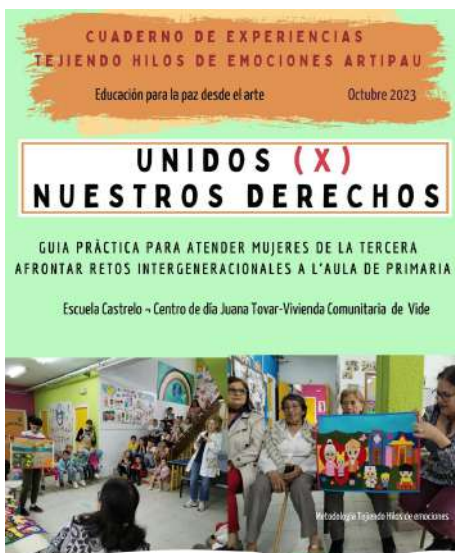
Disponible en CATALÀ, CASTELLÀ, GALLEC

Associació teixint fils d'emocions
ARTIPAU

1

Associació teixint fils d'emocions
ARTIPAU

2

Associació teixint fils d'emocions
ARTIPAU

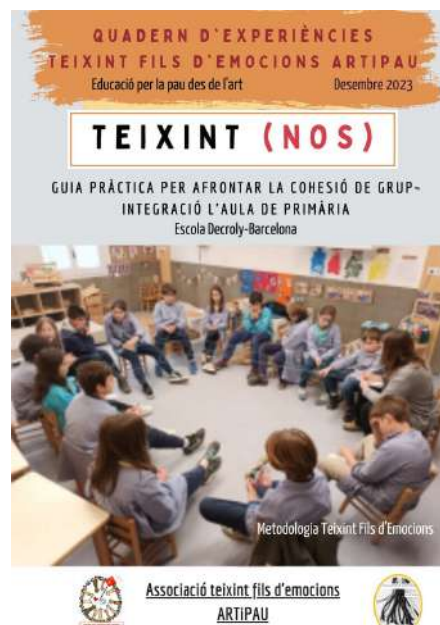
3

Associació teixint fils d'emocions
ARTIPAU

4

Associació teixint fils d'emocions
ARTIPAU

5

Associació Teixint fils d'emocions ARTIPAU

Whatsapp: +34 657 241 971

teixintf@gmail.com

<https://www.teixintfilsdemocions.com>

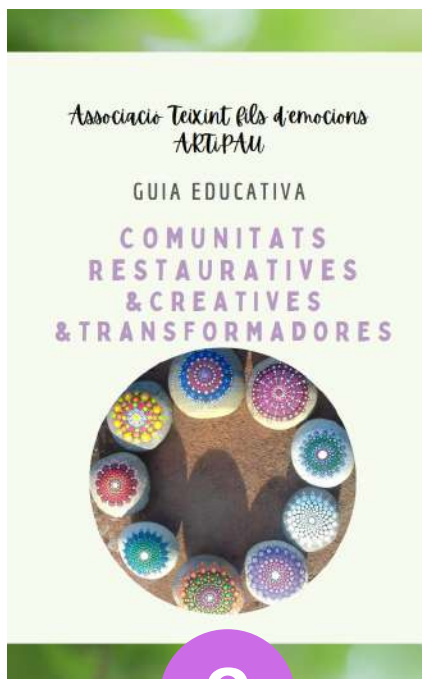
GUIES EDUCATIVES

TEIXINT FILS D'EMOCIONS ARTIPAU

DESCÀRREGA
GRATUÏTA
MÉS MATERIAL

1

2

3

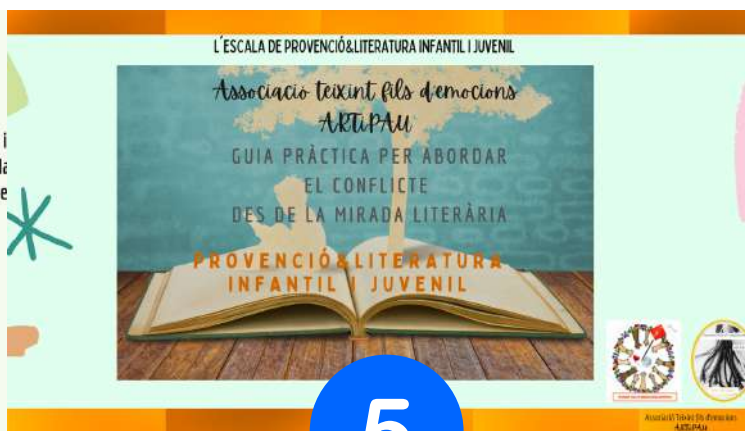

4

DESCÀRREGA
GRATUÏTA

Us convidem a DESCARREGAR les guies i
compartir les vostres experiències de la
implementació de les guies amb nosaltres

0. Presentació "Guia restaurART"
1. Guia educativa Docents
2. Guia educativa Famílies
3. Guia educativa Ed. Infantil
4. Guia educativa Ed. Primària
5. Guia educativa Ed. Secundària
6. Guia educativa Persones Adultes

5

Disponible en CATALÀ, CASTELLÀ, GALLEC

Associació Teixint fils d'emocions ARTIPAU

Whatsapp: +34 657 241 971

teixintf@gmail.com

<https://www.teixintfildemocions.com>

QUADERN D'EXPERIÈNCIES TEIXINT FILS D'EMOCIONS ARTIPAU

Educació per la pau des de l'art

Associació teixint fils d'emocions
ARTiPAU

Autoria: **Associació Teixint Fils d'Emocions ARTiPAU**

Aquest quadern ha estat finalitzat el setembre de 2023

Autores: **Raquel Bisbe i Neus Bartrolí**

Edició: **Associació Teixint fils d'emocions ARTiPAU**

Disseny maquetació, revisió: **Neus B., Raquel Bisbe**

Fotografia de portada: **Raquel Bisbe (Escola Torres Jonama -Palafrugell)**

Agraïments: **Escola Torres Jonama -Palafrugell**

Aquest projecte va ser dissenyat en el curs Teixint fils d'emocions des de la pau i l'art Barcelona, Nicaragua, Equador, Galícia, València i Catalunya impulsat per l'Associació teixint fils d'emocions ARTiPAU i l'Escola de Cultura de Pau-Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) (2023)

Els continguts d'aquesta guia poden ser lliurement reproduïts i difosos, sempre que se citi adequadament la font, amb referència al títol i a l'entitat editora.

Associació Teixint fils d'emocions ARTiPAU

Whatsapp: +34 657 241 971

teixintf@gmail.com

<https://www.teixintfildemocions.com>

Reconeixment-NoComercial - SenseObraDerivada

COL·LABORA EN LA DIFUSIÓ:

FLORS SIRERA
CASA PER LA SOLIDARITAT I LA PAU

ASSOCIACIÓ DE JUSTÍCIA I PRÀCTICA RESTAURATIVA

Escola Torres Jonama
Palafrugell

èc̃p escola de
cultura de pau

Ajuntament de Manresa

CONVIVÈXIT Institut per a
la Convivència
i l'Èxit Esc

UAB
Universitat Autònoma
de Barcelona

 Associació Teixint fils d'emocions ARTiPAU

TREBELLOS

**TÉSERA
MEDIACIÓ**

filalagulla